

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. Za oznanila se plačuje od peterostopne pet-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Justifikacija sodnega svetnika Tomaža Einspielerja.

(Iz krogov slovenskih sodnikov).

II.

Dognano je torej, da je nemški »Volksrat« za Kranjsko nastopil proti svetniku Einspielerju, in sicer z uspehom, ker je dosegel, kar je dosegel hotel. Kakor je govoril dr. Eger, se je bivši predstojnik tukajšnjemu okrajnemu sodišču osmelil, v podporo svojega sodišča uvesti slovenščino kot notranji uradni jezik. Ta trditve niso istinita.

Ker govorimo tu o slovenskem uradovanju, moramo seči nekoliko let nazaj.

Leta 1886. in 1887. je dal tedanji predsednik deželnemu sodišču ljubljanskemu, Kočevar, po naročilu justičnega ministrstva zbrati razne slovenske tiskovine in formulacije, ki so se tedaj rabile pri posameznih sodiščih. S pomočjo drugih strokovnjakov je on te tiskovine pregledal in dopolnil in jih dal tudi jezikovno opiliti, ter je potem celo to zbirko predložil justičnemu ministru. Justično ministrstvo je te obrazce potrdilo — tedanji referent v tej zadevi v justičnem ministru je bil gospod Vojteh Levčnik, sedanjí deželni sodni predsednik ljubljanski — in ti obrazci so se dali tiskati in so se potem do zadnjega časa rabili pri raznih sodiščih, — seveda v kolikor je bil dotični sodnik razpoložen za slovensko uradovanje, in v kolikor je dovoljeval uradni pavšale. Pri ljubljanskem deželnem sodišču so se tudi vse te tiskovine zbrale v knjigo in se prodajale.

V teh, od justičnega ministrstva že leta 1887. in 1888. (tedaj v dobi, ko je tam služboval sedanji predsednik Vojteh Levčnik) potrjenih obrazcih, kateri so spisani izključljivo v slovenskem jeziku — se nahajajo slovenski zaznamki, slovenska navodila za pisarne, slovenska lustra itd. Ako si posamezno sodišče ni naročilo zaradi nedostatnega pavšala teh tiskovin, dalo si jih je pa lito-grafirati po teh uradnih vzorcih na stroju, ki se nahaja pri sodišču.

Tu poudarjamo posebno, da je na ta način justično ministrstvo samo potrdilo rabo slovenskih zaznamkov, slovenskih navodil za pisarne. Če jih je pa potrdilo, je to gotovo sterilo iz razloga, da se uporabljajo pri sodiščih, ne pa morebiti zategadelj, da leže zaprašeni v kaki sodniški registraturi.

Okrajno sodišče v Ljubljani je tedaj uporabljalo te tiskovine, v kolikor so se dale rabiti po upeljavi novega civilnopravnega reda in delali so posamezni sodniki pri tem sodišču slovenske zaznamke. To je bilo pač naravno; saj je izdalo justično ministrstvo samo slovenske zaznamke in ker jih ni nikdar preklicalo, je še bolj naravno, da so se delali slovenski zaznamki ne samo pri ljubljanskem, ampak pri marsikaterem drugem okrajnem sodišču.

To pa je bil ogenj v strehi. Očitati so sodnikom, da hočejo s temi zaznamki izpodrinuti notranji uradni jezik, ki je, četudi brez vsake potrebe, nemški. Svetnik Einspieler in z njim razni drugi uradniki so uradovale tako, kakor je to svoj čas potrdilo in dovolilo justično ministrstvo s tem, da je izdalo dotične slovenske tiskovine, — in kakor so preje mnogo let neovirano uradovale.

To slovensko uradovanje v tem smislu pa je grajal sedanji predsednik Albert Levčnik — mož, ki je svoj čas sam potrdil, ali vsaj kot referent v potrdilo priporočil dotične slovenske tiskovine.

Svetnik Einspieler potemtaka ni skušal uvesti notranjega slovenskega uradnega jezika, temu se je kot vesten, neodvisen sodnik strogo držal svoječasnega dovolila justičnega ministrstva in je kakor drugi sodniki le v toliko uradoval slovensko, v kolikor se je od leta 1886. sem slovensko uradovalo.

Vse to pa kaže, da poskušajo predsednik Levčnik in drugi oblastniki slovensko uradovanje utesniti na minimum. Da je temu tako, dokazuje svoječasná interpelacija poslanca Hribarja na justično ministrstvo, obelodanjena v našem listu, s katero je dokazal, da je deželno sodno predsedništvo takorekoč izključilo iz nadaljnjih naročil neke slovenske tiskovine, ki so bile doslej neovirano v rabi.

Zoper vsako utesnitev v slovenskem uradovanju pa moramo vsi Slovenci brez razlike stanu in političnega prepričanja nastopiti, izjavljajoč, da si ne pustimo utesniti slovenskega uradovanja v kolikor je dosegljivo in nikogar in tudi od gospoda predsednika Vojteha Levčnika ne, ki je bil, kakor smo ravnokar dokazali, od ministra Pražaka v justično ministrstvo poklican, svoj čas glede slovenskega uradovanja popolnoma drugega mišljenja, kakor je danes na koncu svoje uradne kariere.

Jasno je tedaj kot beli dan, da svetnik Einspieler ni upeljal nobe-

nih jezikovnih novotarij pri okrajnem sodišču ljubljanskem, da tudi ni ničesar zakrivil, kakor da je v smislu jezikovno vprašanje določujočih ministrskih naredb, na podlagi starejših in novejših obrazcev, po praksi, ki velja že od leta 1880. naprej, uradoval ter delal tako, kakor druga sodišča na deželi, pa tudi c. kr. deželno sodišče in kakor zahteva dobro in hitro uradovanje in korist ljudstva.

In vendar je moral biti ponižan, je moral pasti, ker je to zahteval vse-mogočni nemški »Volksrat« na Kranjskem!

Da bode podoba popolnoma jasna in enotna, moramo še nekaj pripomniti! S svetnikom Einspielerjem je bil discipliniran sodnik, ki ni še nikdar nastopil politično, ki se sploh ne bavi s politiko in o katerem celo dvomimo, če uporablja svoje državljanske pravice v to, da gre voliti, mož, ki živi edinole svojemu sodniškemu poklicu. Eno napako pa ima in ta je — da je Slovenec ne samo po rojstvu, temuč tudi po prepričanju!

In to zadostuje, zato je bil neštevilokrat preteriran, če so ga tudi na drugi strani obisipavili s priznanjem njegove neumorne delavnosti!

Se neko drugo tendenco ima pa ta nastop nemškega »Volksrata« — onemogočiti slovenskim sodnikom avancement ali ga naravnost zaprečiti — na drugi strani pa pospeševati avancement raznih nemških nacionalnih sodnikov, od katerih nekatere niso niti zmožni sestaviti pravilno slovenski pisanega zapisnika. Imamo izvrstno kvalifikovane slovenske sodnike! Dočim so preinili do 7. dijetnega razreda, so razne naše Levce, Smolete, Višnikarje, Škrle preskočili Elznerji in dr. Wagnerji! In kar stoji graško nadsodišče, še ni imelo nikdar v svoji sredi nadsodnega svetnika Slovenca! Tako smo res narod druge vrste, — dobri delavci, za katere pa niso višje instance!

In vendar nas slovenske sodnike ne sme oplasiti to nezasluzeno preziranje in zapostavljanje! Neustrašno delajmo naprej za procvit pravosodstva in za blagor našega naroda! Motijo se gospodje, če mislijo, da bomo svoj tilnik upognili dr. Egerjevi komandi! Motijo se pa tudi, če mislijo, da so nam z discipliniranjem Einspielerjevimi postavili eksmpelj!

Eksmpelj so nam statuirali le v tem, da so nam postavili svetnika Einspielerja za vzor vestnega sodnika in kremenitega značaja. Hujši časi so bili za nas slovenske sodnike

— a prestali smo jih — upamo, da se še tudi otresemo vpliva nemškega »Volksrata« na naše pravosodstvo.

Končno pa še to gospodu predsedniku Levčniku: Ko se bode čez dolgo ali kratko poslavljali iz justične palače, ali vam ne bode čas vaše-ga pokoja grenila trpka zavest, da ste zadnje dneve svojega uradnega poslovanja uporabljali na kvar slovenskega naroda, zaradi katerega ste bili svoj čas, ko ste ga še ljubili iz vsega srca, kruto preganjani?

Proti predlogu Kolisko-Axmann.

Praga, 12. januarja. Eksekutivni odbor češke katoliške stranke je izdal tole izjavo: V nižjeavstrijskem deželnem zboru je bil sprejet Axmannov predlog, da ima nemščina veljati na vseh ljudskih šolah na Nižje Avstrijskem kot izključni učni jezik. Izvrševalni odbor češke katoliške stranke smatra ta predlog za težko razlaljenje vsega češkega naroda in kot poziv k borbi na življenje in smrt proti češkemu narodu, ki ima že stoletja svojo domovinsko pravico na Nižje Avstrijskem, zlasti pa na Dunaju. Izjava nadalje naglašja, da nasprotuje Axmannov predlog krščanski ljubezni do bližnjega, državnim temeljnim zakonom in zakonu o ljudski šoli. Konec izjave se glasi: Sprejemamo bojno rokavico, ki so jo nam vrgli v obraz krščanski socialci, in se hočemo složno z drugimi češkimi strankami boriti za pravice našega naroda na Nižje Avstrijskem do zadnjega vzdihljaja. Naši državni poslanci pa se bodo poslužili vseh sredstev, da Axmannov predlog ne bo dobil cesarjeve sankcije.

Iz Bosne.

Sarajevo, 12. januarja. Zastopniki avstrijskih in ogrskih podanikov so se obrnili na voditelje hrvaške stranke, da bi jim odstopili nekaj mandatov v bodočem deželnem zboru. Avstrijski in ogrski podaniki zahtevajo zase eden ali dva mandata, da si s tem zagotovijo varstvo svojih interesov. Seveda je mogoče te mandate dobiti samo potom kompromisa s katoliško hrvaško stranko. Dosedaj še vodstvo hrvaške stranke ni dalo na to zahtevo nobenega odgovora.

Sporazum med Avstro-Ogrsko in Turčijo.

Dunaj, 12. januarja. Uradni korespondenčni biro javlja iz Carigrada: Veliki vezir in minister zunanjih del sta se napram poslanikom

izrazila, da sta zadovoljna z avstro-ogrskim predlogom. V ministrskem svetu je bil proti sprejemu avstrijske ponudbe zlasti mladoturški justični minister Refid bej. Najbolj nasproten pa je, da bi se avstro-ogrski propozicije sprejele, predsednik državnega zbora Ahmed Riza. Vendar pa vlada upa, da bo opozicijo lahko premagala. Govori se, da je ruski veleposlanik Sinovjev turški vladi izjavil, da se Rusija ne identifikira s Srbijo (?) in da na vsak način želi, da se ohrani mir na Balkanu.

Dunaj, 12. januarja. Jutri ima turški parlament sejo. V tej seji bo veliki vezir Kiamil paša poročal o sporazumu z Avstro-Ogrsko. Ker ima veliki vezir večino parlamenta za seboj, je sprejem pogodbe z Avstro-Ogrsko zagotovljen.

Berolin, 12. januarja. »Berliner Zeitung« javlja, da je sultan osebno vplival na ministrski svet, naj sprejme avstro-ogrski propozicije.

Berolin, 12. januarja. Avstro-Ogrska je pripravljena skleniti s Turčijo trgovinsko pogodbo na zvišanem carinskem temelju in se odpovedati svojega protektorata nad katoliško cerkvijo v Albaniji.

Iz Srbije.

Belgrad, 12. januarja. Danes je imel ministrski svet sejo, ki ji je predsedoval kralj Peter sam. V seji so razpravljali o političnem položaju s posebnim ozirom na preokret v Turčiji.

Dunaj, 12. januarja. Iz Belgrada javljajo: Ko se je pričel ministrski svet, je prišel kralj Peter ter takoj prevzel predsedstvo. O političnem položaju se je razvila zelo živahna debata. Razni govorniki so baje napadali Milovanovića, češ, da je on kriv vseh neuspehov srbske zunanje politike. Ministrski svet je proglasil za življensko vprašanje Srbije, da se prepreči sporazum med Avstro-Ogrsko in Turčijo.

Solun, 12. januarja. Tu sem je dospelo več danskih parnikov, ki imajo na krovu 300 ton vojnega materiala, streljiva in smodnika za Srbijo.

Belgrad, 12. januarja. Listi javljajo, da se ruski general Lipovac v kratkem vrne v Srbijo na čelu 50 tisoč ruskih prostovoljcev.

Belgrad, 12. januarja. Vojni minister je že v drugo naročil v Rusiji 1200 konj za poljsko topništvo. Te dni odpotuje posebno odposlanstvo v Belgijo in na Francosko z naročili za municijo.

LISTEK.

Ljubljanski Zvon 1. 1908.

(Konec.)

Preidem k pesniškemu delu in prav tako lahko opozarjam na to, da je letos bogastvo verzov, lepih in jedratih ter novih, originalnih idej očito in značilno za sedanjo pesniško generacijo. A najprej grem v vizite k mojstru.

A. Aškerc je tu s svojo »Ribniško čarovnico«, daljšim epskim spevom, ki sloni na zgodovinski anekdoti iz praznovernega srednjega veka. Pripovedovanje mu je široko, in imenitno je pogojen naivni ton grajskega pisarja, ki je zabeležil ta dogodek. V »Baladi o lepi Urški« je obdelal Aškerc isti motiv kakor Prešeren, in zanimivo je primerjanje, kako sta oba pesnika zgrabila in izrazila isto snov.

Oton Zupančič me je s svojim »Jeralom« presenetil. Kakšna plastična, široka epika je to! Zanimam me, kakov bo ves ep, zakaj tu imamo le dva poglavja. Ako se pesniku tudi drugi deli tako imenitno posrečijo — in zakaj bi dvomil — potem imamo Slovenci prvi satirični ep. Tako nam bo lirski zabardil ču-

dovito historijo o hudiču in nesrečnem Jeralu.

A. Funtek je zvest »Zvonov« pesnik še iz prvih letnikov; tudi letos nam je podal nekaj iz svoje pesniške mape. Oglasila se je naša vrla pesnica Nataša, in peli so naši mladi in najmlajši prerbnikoviči. Naj jih pokličem po redu: I. C., Golob, Gradnik, Griša, V. Levstik — v sonetu je junak, njegov jezik! — V. Molč — pesnik plamenčega kolorita — M. Pugelj — njegov »Sveti Izidor«, narodna legenda je originalna in krepka. Tudi »Petruska«, naš pesnik-izgnanec v daljnji Rusiji se je spomnil »Zvona«. Bodite mi vsi pozdravljeni!

V člankih gre prva beseda dr. Jos. Tomišku, ki nas je v »Slavni in bedni Italiji« vodil po najznamenitejših mestih apeninskega polotoka. Jako poučen in zabaven — čita se zanimivo kakor roman — je ta potopis; kdor hoče poznati vsaj nekoliko Italijo iz senčne in tudi vesele strani, njen socialni položaj, naj čita ta temeljiti spis.

Dr. D. Šandove »Osnovne misli k bodoči zgodovini slovenskega slovstva« zaslužijo vso pozornost, ker čipirajo novo obzorje slovenski literarni zgodovini. Aktualen je dr. B. Vošnjakov spis »Slovanski shod v Pragi«

in istotako so vsi drugi spisi v tem »Zvonu« strokovnjaški in zanimivi.

»Listek« je bil vse leto bogat in raznovrsten, literarna kritika vestna, temeljita. Zato za mirno vestjo najtopleje priporočam »Ljubljanski Zvon« slovenskemu občinstvu in h koncu naj govori »Uredništvo« samo. »Ne mislimo razvijati programa, ker je itak znan, niti ne naštevati del, ki jih hočemo prihodnje leto priobčiti v našem listu. Le toliko naj naglašamo, da razpolaga uredništvo »Ljubljanskega Zvona« že zdaj v izobilju z najmnogovrstnejšim izbranim leposlovnim gradivom in da je v vsakem oziru preskrbljeno za to, da prihodnji 29. letnik našega lista ne bo le vreden vrstnik svojih prednikov, ampak v tem in onem pogledu še popolnejši in zanimivejši.

Tako! Stopimo v krog njegov, da slišimo »Zvonov« glas!

C. Golar.

Janove skrivnosti.

(Dalje.)

III.

Tretji dan predpolne se pripeljeta trgovca Ambrož in njegova hčerka Kristina. Ambrož je visok, šestdesetleten starec, raven je in suh, obraz ima rjav in naguban, kadar se smeje, se mu kažejo rumeni in črni-

kasti zobje, drobne vodene oči skoro popolnoma izginejo, lici se nagubata na desno in levo v tropo sporedno zaokroženih brazd in gub. Kristina je velika in vidno zdrava. Iase ima črne in bogate, oči živahne in temne, v obraz je rahlo zarjavela, vendar polna, sočna in lepa. Vesela je, smeje se na glas in do malega bahato. Svojo prijateljico Katinko nekako konvencionalno objame in poljubi, ko stisne Janu roko, ne zardi več v lica, kakor včasih, ogovori ga vljudno in glasno, ko stopata po stopnicah v jedilno sobo, mu pripoveduje o sebi, o svojem življenju, sama sebe skuša ironizirati.

»Kako ste se vi izpremenili!« — se čudi Jan. »Nepričakovano! Prej plašno, strahopetno dekletce, zdaj pogumna gospodična!«

Kristina se smeje sama sebi, spominja se minulosti in govori tiše.

»Ali še veste, gospod Jan,« — izprašuje — »kaj se še domislite. V lopi — takrat, ko ste me poljubili, kako sem brez primere jokala in tarnala! Mislila sem, da je poljub ogromen greh, da postane dekle zaradi njega — bog ve kaj, mati!«

Sama sebi se smeje, koketno se ozira v Jana, ki se mu dozdeva neradoma vse tako izpremenjeno, vsakdanje, banalno. Vse je predru-gačeno, cela hiša je druga, njeni prebivalci niso več taki, kakršni so

bili, oče je drugačen, mati, Katinka in ta Kristina, moj Bog, tisto pobožno, plašno, greha se boječe dekletce.

Dospeli so v jedilnico. Ambrož odpira ročen kovčeg, jemlje iz njega v papir zavita darila in jih deli med domače. Gospodarju da lovsko pipo z dolgo pisano cevko, gospodinji črno svilen ruto, Katinki droben zlat prstan z rdečim kamenčkom, Janu elegantno črno šatuljo za tobak in cigarete, med malim Milčkom razvije iz papirja pisanega žandarja, ki stoji ravno kakor sveča, ima na ramni puško s srebrnim bajonetom in na glavi klobuk s svetlo in mehko perjanico.

»Kaj znaš?« — vprašuje prijazno. »Povej nam kaj lepega, pa ga dobiš!«

In Milček pričenja ves v ognju: »Katinka me je naučila!« — pravi. »Tole je!« — in deklamira s sekajočim, enakomernim glasom: »Kokoška in petelinček. Kokoška je imela rada petelinčka, kupila je rdečega blaga in mu je napravila hlače. Petelinček jih obuje in mesto, da bi jih varoval, hodi v njih po blatu. Kokoška ne mara več zanj in je jako, jako žalostna!«

»Dobro si povedal!« — pohvali Ambrož, ponudi lesenega žandarja, in Milček vesel odskoče.

Tudi Sultan, veliki, črni pes, sedi sredi sobe, kakor bi čakal darila.

Ljubljanska nemška šmirla — pred sodiščem.

Marsikake zanimivosti smo že imeli priliko poročati iz nemškega gledališča, zanimivosti, ki so preznagale za dogodke, ki se vrše v našem deželni gledališču, torej zavodu, ki ga vzdržuje dežela, v kateri biva nad 95% prebivalstva slovenske narodnosti. Ne zanimali bi nas ti dogodki toliko, ako bi zadevali samo notranje razmere one v našem deželni gledališču nastanjene, do pred kratkim še z denarjem slovenskih mladenčev in nezavednežev vzdrževane nemške šmire — saj gledališče se to sploh ne more imenovati — ali dogodile so se stvari, ki tako glasno kriče po remediju, da ne moremo in ne smemo molčati.

Omenili smo že svoj čas nekaj o prireditvi opere »Carmen« v nemškem gledališču. Natančneje podatke smo dobili sedaj, in slovensko javnost, posebno pa najkompetentnejši faktor — deželni odbor ima sedaj besedo.

Pel se je namreč oni ženski tercet v tretjem dejanju pod vso kritiko, za kar je bila edina krivda nezmožnost kapelnika. Ko se mu je to očitalo, izbruhnil je iz sebe celo vrsto psov, med temi tudi: »windische Lüge, Frechheit«. Tako se držejo nemški pritepenci v slovenskem deželnem gledališču nečuvno žaliti slovensko narodnost, prišlo je torej tako daleč, da smejo take vse-nemške niče v deželnem zavodu rabiti besedo »slovensko« kot — navadno psovko!

Daleč smo prišli! Sveta dolžnost deželnega odbora je, da takoj zahteva najpopolnejšega zadoščenja za to nečuvno žalitev slovenskega naroda in izvajajo svoje posledice. Da bi nas v našem lastnem domu psovali, to bi bilo vendarle že preveč!

Toliko z narodnega stališča. Ne moremo si pa kaj, da ne bi s splošno človeškega stališča osvetlili nekoliko onih kričečih razmer v nemškem gledališču. Ladja se potaplja, reši se, kdor se more. Zato pa je tudi težko dobiti tudi najslabših moči, celo koristov ne. In tu si pač znači pomagati. Obljubi se poseben honorar, ljudje pridejo, a ko jih je treba plačati, jim plačajo celo — eno kronico za predstavo! Ali ni to naravnost oderuštvo?! In vsak apel na pravičnost je zastoj. Zato pa tudi ti usmiljenja vredni revčki zapuščajo drug za drugim Ljubljano, vzame jih noč. Tako so izginili neki Spann, Stelzer, Gerber, Gottsteinova itd. Enako je storil tudi najboljši igralec Zerbi, katerega je tudi mnogo pripomogla pristranska kritika, da se je poslovil brez slovesa, dasiravno so ga prej povzdigovali do nebes, kakor baritonista Jurawetzkega, ki je bil toliko časa ljubljene občinstva in kritikov, dokler niso izvedeli, da je rodom Rus. O tenoristu Leserju-Lasariju smo že pisali, a danes se je vršila v njegovi zadevi obravnava pri tukajšnjem okrajnem civilnem sodišču, o kateri poročamo v sledečem.

Tenorist Beno Leser-Lasario, ki ima izborna spravevala, in kar je več vredno in je pri obravnavi ravnatelj Wolf sam moral priznati, lep glas, ki ga zna tudi uporabiti, je sklenil za čas od 4. novembra 1908 pa do 1. aprila 1909 pogodbo z ravnateljem nemškega gledališča Wolfom, po kateri bi dobival kot prvi operni tenor mesečne ga-

že 120 K in 10 K honorarja za vsak nastop. Ta pogodba, — v celoti se ni prečitala pri obravnavi, priobčimo pa jo primerno komentirano, ko bomo poročali o izidu obravnave — je zelo zanimala sodnika, ki se je izrazil, da so v njej točke — contra bonos mores, ko določa, da sme ravnatelj odpustiti angaževanega radi najmanjše nedostojnosti, oziroma popolnoma nedovoljno, kar je tudi podarjal zastopnik Leserjev, dr. Te-kavčič.

Leser je iz Celja poslal po onem dogodku s kapelnikom Müllerjem-Premom, ki ga je v operi »Trubadurju« z napačnim dirigiranjem naravnost hotel uničiti, brzojavko, da mu je vsled Müllerjevega postopanja (»Unfuge«) nemogoče dalje vztrajati. Leser se je tako razburil, da je obel-lel v Celju in ni mogel v Ljubljano, a Wolf je smatral ono brzojavko za odpoved in je tudi pozneje Leserju, ko mu je hotel stvar pojasniti, naravnost pokazal vrata.

Poslal je nato Leserju pismeno odpoved, katere sprejem je ta vprico detektivov, ki sta ga prišla aretirati zaradi one izmišljene ovadbe, da je napadel kapelnika Müllerja z revolverjem, zavrnil, pozneje pa vložil tožbo, da je Wolf kršil pogodbo. Pri-pomniti je treba, da Leser niti poj-ma ni imel, kako pogodbo je podpisal in jo je šele pozneje natančneje iz-poznal. Wolf nasprotno zahteva po svojem zastopniku Leskowitzu od Leserja povrnitev predjuma v zne-sku 105 K.

Dajal je namreč Leserju majhne predjume, in izrecno sta se dogovo-rila, da mu bo te predjume odgoval v mesečnih obrokih. Sedaj pa, ko je prišla ona neopravičena odpoved, za-hleva kar naenkrat ono celo vsoto od njega. Poravnati se noče, noče tudi Leserja več sprejeti nazaj, pač pa pripomni, da mu podari onih 105 K, »dass er nur weiter kommt«, trdeč: »storim pač to, dasiravno v se da-njih razmerah 100 K ni za-me bagatela!« Ko mu sodnik le prigovarja, da naj se poravnava in sprejme Leserja nazaj, češ, da je do-ber pevec, da ga imajo kolegi radi, je visoko zrastle ponos ravnatelja Wolfa in odgovoril je: »Ne, na no-ben način, kajti v moji (!) na-vzočnosti se je pretepal s kapelni-ko. In potem je storil še več, sel me je denunciral k »Slovenskemu Narodu!« Dr. Leskowitz Leserju: »Pa se obrnite sedaj na tiste, ki so vam rešili čast!«

Leser je pripovedoval, kaj se mu je zgodilo v Celju. Kapelnik Müller-Prem se je zarotil proti nje-mu, da ga uniči. Motil ga je z napač-nim taktom, ni mu dal nikdar zma-njenja za nastop, sploh ga šikaniral na vse mogoče načine, tako, da je ce-lo občinstvo opazilo to nesramno, ne-človeško (dr. Leskowitz posmehljivo »kanibalsko«) početje. Bolan vsled silne razburjenosti je odposlal Leser potem, ono brzojavko, katero so mu celo drugi, nekateri Celjani, sestavi-li, ker je sam ni mogel. Kot priče za to navaja svoje kolege, celjskega župana in še več drugih oseb. Oddo-čno oporeka, da bi bil s to brzojavko hotel razdreti pogodbo, temveč je hotel z njo le protestirati proti ka-pelnikovemu postopanju. Sodnik pre-loži obravnavo, da se zaslišijo priče.

Cela vrsta Leserjevih somučenikov je bila navzoča pri obravnavi, in značilno za upravo nemškega gle-dališča je dejstvo, da ravnatelj Wolf nima med vsemi temi ljudmi niti enega prijatelja. Navzoč je bil Har-den, menda najboljši igralec nem-škega gledališča, pevec, koristi itd., ali vse je bilo proti Wolfu in srčno

želelo Leserju zmage. Vse hoče pri-čati proti Wolfu, vse zabavlja proti neznošnim razmeram, no, Wolf pač res lahko poje ono staro pesemco z večno lepim refrenom: »O jerum, jerum, jerum, quae mutatio rerum!« Po gledališču se love strahovi, bla-gajna komaj pokriva režijske stro-ške, ali pa še ne, osobje kolne ravnatelja in tisto uro, ko je podpisalo svoj stradalni kontrakt, ter beži tru-moma iz Ljubljane, ne bo dolgo, in »mein lieber Augustin, alles wird hin!«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. januarja.

— **Konfiscirani — zaradi Kranjske hranilnice.** Včerajšnje število našega lista so nam zopet zaplenili zaradi notice o »Kranjski hranilnici!«

— **Poslanci slovenske napredne stranke** so nasvetovali, da naj se vlada pozove, da naj prestavi Kai-teneggerja in Belarja med Nemce. Gospod deželni glavar ni dopustil, da bi prišla dotična resolucija v od-seku v razpravo, češ, da take perso-naliije ne spadajo v kompetenco de-želnega zbora. S tem stališčem gos-poda deželne glavarja se mi ne moremo strinjati. Potem bi se v de-želnem zboru ne smelo govoriti niti o baronu Schwarzu, niti o lajtenantu Mayerju.

— **Dr. Lampe** neprestano kaže, da mu ni prav vseč, da se ne more prerekati dan na dan z našo stranko, oziroma z našim listom. Sedaj je sta-knil neki list na Spodnjem Štajer-skem, ki o kranjskem deželnem zboru ne piše, kakor bi bilo vseč g. dr. Lampetu. Omenjena pisava po na-šem mnenju za današnje razmere na Kranjskem ni primerna in bi bila lahko izostala. Ravno tako, kakor bi lahko izostala vsakdanja nerganja g. dr. Lampeta. Za pisavo »Narodnega Dnevnika« na odgovor klicati celo slovensko napredno stranko na Kranjskem, je pa naravnost malo okusno! Gospoda, ponehajte že ven-dar s svojo malenkostno nagaji-vostjo!

— **Odsek za reorganizacijo de-želnih uradov** je sprejel nasvete g. dr. Šustersiča. Iz obširnega referata omenjamo, da bodo deželni uradniki enako plačani, kakor so plačani dr-žavni uradniki. Ravnatelj deželnih uradov dobi plačo dvornega svetni-ka, njegova najvišja plača bode zna-šala 14.000 K. Potem so plačilne vr-ste, ki bodo odgovarjale VI., VII., VIII., IX., X. in XI. državnemu raz-redu. — Pri deželnem stavbinskem uradu pride načelnik v III. razred. Osobje tega urada se močno pomno-ži. — V bolnici se kreira nov prima-rij ter se število sekundarijev pomno-ži na 8. Temeljna plača znaša pri primarijih 3200 K, funkcijska doklada pa 960 K. Asistenti in se-kudariji dobe letnih 2800 K. Kreira se mesto deželnega zdravstvenega nadzornika v III. činovnem redu. Vodja bolnice dobi 2000 funkcijske doklade. — Na grmski šoli se sedaj nič ne reorganizira. Uradnikom se da draginjska doklada, deželnemu odboru se pa naroča, da stavi radi reorganizacije primerne nasvete v bodočem zasedanju. Praktikantje-akademiki vlečejo letnih 1600 K, drugi praktikantje pa 1200 K. Spre-mene se tudi penzijski predpisi. Isto-tako se izboljšajo plače deželnim slu-žabnikom. Reorganizacija se bode polagoma izvršila, stala pa bode že sedaj okrog 80.000 K na leto.

— **Pozor gospodje deželni po-slanci stolnega mesta Ljubljane!** Tekom tega zasedanja deželnega zbora pride v razpravo tudi nujni predlog g. poslanca dr. Trillerja glede opro-sitve novozidanih hiš od deželnih naklad najmanj 5 let oziroma ustav-ljenje tozadevnih terjatev. — Ker je predlog za vse prebivalstvo mesta Ljubljane vveljavljen in ker bi v slu-čaju, ako vzpričo slabega finančnega položaja dežele propade, pomnilo to pravo katastrofo v prvi vrsti gmo-tno najslabeje stoječim hišnim posest-nikom in v širšem pomenu zadelo vse mestne stanovce, prosimo pri-zadeti vse gospode deželne poslance stolnega mesta, naj zastavijo vse moči, da se dosežejo označene olajša-ve, oziroma da se doseže formula, ki bi ublažila katastrofalne razmere. — Več hišnih posestnikov.

— **Prireditelj koncertov »Slo-venske filharmonije« v »Unionu« v pomislek.** Ni dolgo tega, kar je bilo pri nekem koncertu treba izsiliti, da so raz mize v »Unionu« prilikom koncerta »Slovenske filharmonije« izginile nemške vžigalice. Po dotič-nem nastopu se je dogovorilo, da bo-do od tedaj po mizah enakomerno razdeljene Ciril-Metodove in kleri-kalne žigice. Pri prvem koncertu se je obljubo še držalo, dalje pa ne več. Bile so že prireditve, pri katerih so bile po vseh mizah klerikalne žigice. Kdor ve, da h koncertom hodijo sa-mo naprednjaki, kdor dalje uvažuje, da godbo podpirajo le naprednjaki

in napredne korporacije, bo priznal, da je to provokacija, ki je tembolj obsodbe vredna, ker se pro-tivi dogovoru, ki sloni itak na znani naši naprednjaški popustli-vosti. Prosimo, da se to uredi, da ne bo sitnosti. Tudi mi naprednjaki smo še na svetu, dasi nekateri raču-nijo le še na naše žepe in listnice.

— **Ravnateljstvo državne želez-nice v Trstu**, pod vodstvom dvorne-ga svetnika Ruffa, je tudi že prava podružnica kranjskega »Volksrata«. Tam delajo le to, kar se jim od vse-nemške gospode iz Ljubljane ukaže. Špedicija Ranzingerjeva je dvorne-mu svetniku Ruffu prav posebno pri-sre. Kakor znano, se je lansko je-sen končno vendar že enkrat vožnje z državnega kolodvora v Šiški javno razpisalo. Dolgo let je Ranzin-ger užival brez razpisa te vožnje kot pravcato sinekuro. Državno železni-co je bilo treba opozoriti na ta škan-dal, da se je zgenila do razpisa. Ko-liko se je ponudnikov oglasilo, ne vemo. Da pa sta med njimi slovenski špediter Josip Škerlj in nemškar-tar Ranzinger, to nam je zna-no, kakor tudi, da je Škerljjeva po-nudba za železnico ugodnejša. Narav-na pamet bi pričakovala, da se po konkurenčni razpravi podelijo vo-žnje najcenejšemu ponudniku. Dvorni svetnik Ruff pa je stvar tako za-obrnjal, da se razpis ter ponudbe sploh niso rešile, temuč da ostane začasno pri starem. Stvar nam je umljiva, ko še izvemo, da je dr. Eger Ranzingerja kakor medveda vodil okrog tržaškega ravnateljstva. Če sta storila tam še kaj več, kakor le prosila, o tem danes še neče-mo pisati. Razpis je ostal neresen in z njim stari položaj, da namreč dražji ponudnik Ranzinger še vedno prevaž. Torej je uspeh isti, kot da se je višjemu ponudniku v škodo dr-žavnih železnic delo oddalo. To diši prav močno po korupciji in prid nemškemu nacionalu Ranzingerju. Prav bo, da se o tem v državnem zboru kaj omeni, da ne bo dvorni svetnik Ruff, ta »koncesija« Sloven-cem, te korupcije več nadaljeval!

— **Slednjio obzirnost v stran!** Piše se nam iz slovenskega Štajer-skega: Znano je, da dobe naše »nem-ške« šole na slovenskem Spodnjem Štajerju posebnega okrajnega šol-skega nadzornika. Naš za nemštvo tolikanj vneti deželni šolski svet je temu nadzorniku že določil njegov delokrog ter tudi odredil, da bode uradni njegov sedež v Celju. To je zlad dognana stvar in nam Slovencem je s tem dejstvom resnično računati. — Odslej bodo »nemški« učitelji na slovenskem Štajerskem sklopjeni v posebno skupino, bodo imeli čisto se-paratno pod egido za to postavljene-ga okrajnega nadzornika svoje urad-ne konference itd. S tem pa napači našemu slovenskemu učiteljstvu po-vsem nova doba. Vse dosedanje urad-no postopanje se mora radikalno pre-drugačiti! Vse tisto nemško razprav-ljanje in uradovanje mora prenehati. Saj vendar ni več povoda v to. De-želni šolski svet sam ga je odpravil. Nemških učiteljev med nami ni več, nemškutarji pa ne pridejo v poštev. Slovensčini gre po zakonu popolna ravnopravnost. Odslej se ima torej pri vseh konferencah obravnavati zgolj v slovenskem jeziku, nadzorni-ki imajo svoje referate reševati le slovensko, vse dopisovanje šolskih oblasti in šolskih vodstev se ima vršiti samo v slovenščini. Zato pa za-htevamo tudi slovenskih potrebnih tiskovin! Dosti dolgo se je ravnalo z našim jezikom prav po mačehovski. To mora prenehati. Mi hočemo svoje pravo, ki nam gre. Obzirnosti ne po-znamo več. In do koga neki. Če se pešice namišljenih Nemcev pri nas koncedira vsemožnih koncesij, potem hočemo biti tudi mi gospodarji na rodni svojih tleh. Brezobzirno se bomo potegovali za svoja prava!

— **Iz železniške službe.** Z novim letom so avanzirali pri državi železnici: V 8. službenem razredu: v statusu II.: Nikolaj Poljak v Ljubljani. V 9. službenem razredu so avanzirali: statusu I. Robert Ul-čar in Emil Forkapič, železni-ška koncipista v Trstu, v statusu II. A. Olivo, pristav v Ljubljani, v statusu IV. Srečko Benedek, Vinko Škof in Rikard Negovetič, pristavi v Trstu, Tomo Eich-holzer, pristav na Grosupljem, Ivan Rauter, pristav v Bohinjski Bistrici, Viktor Tschretnik in Ignacij Perne, pristava v Ljub-ljani, Simon Ljubčić, pristav v Trstu, Ivan Zupanc, pristav in postajenačelnik v Lescah, Karel Ogoreutz, pristav v Podnartu, Ivan Pečar, pristav in postajena-čelnik v Medvodah, Peter Šlegel, pristav v Vižmarjih, Fran Kuna-ver, pristav na Jesenicah. V 10. službenem razredu avanzirajo asi-stentje v statusu IV.: Josip Mora-vec v Trstu, Josip Obod v Kanfa-naru, Avgust Šeme v Trstu, Ant. Veber, Lovro Svetina in Jos. Božič na Jesenicah, Al. Germek v Trstu in Emil Makuš v Trstu (status V.). Za železniške asistente

so imenovani: Fran Brecljnik v Podnartu, Boguslav Berbuč v Gorici, Jos. Žnidarčič na Opči-nah, Fran Podbregar pri Sv. Luciji, Fran Zlatnar v Ljubljani (status IV.), Edmund Bevc in Jos. Korošec v Trstu (status V.).

— **Iz šolske službe na Štajer-skem.** Za strokovno učiteljico na de-kliški meščanski šoli v Mariboru je imenovana Ida pl. Kiese-wetter, doslej strokovna učiteljica v Knitel-feldu, provizorična učiteljica v Hengsbergu Marija Kolmerič za definitivno učiteljico istotam, bivša privatna učiteljica v Ljubljani Er-nestina Elsner pa za učiteljico na dekliški ljudski šoli v Ptuj. Za uč-iteljico ženskih ročnih del v Skocja-nu je imenovana Vida Jurko iz Razbora. Definitivni učiteljici Fran-čiški Horvat v Ljubnem se je do-volilo, da se omoži z učiteljem Mar-tinom Sotlarjem istotam.

— **Iz pisarne slovenskega gledali-šča.** V četrtrek se Leocogova opereta v treh dejanjih »Giroflé - Girofla« ponovi. — V sobota se igra prvič drama »Simone« v 5 dejanjih po Champolu spisal Catulle de Nion. Ta drama je psihološko jako zanimiva ter je polna napetega dejanja, ki se vrši v hiši bankrotnega grofa v Parizu in na gradu lady d'Auroune v Angliji. Glavne vloge imajo ga. Borštnikova, gđ. Wintero-va, gg. Nučić, Iličič in Dragutinovič.

— **Slovensko gledališče.** »Giroflé-Giroflá« — kako ljube spomine na davno pretekla leta vzbuja že naslov. Menda je že nekaj nad trideset let te-ga, kar so to opereto prvič seveda nemški peli v starem gledališču. To je bilo tedaj, ko so bile slovenske predstave še velika redkost in ko so bile dosledno tako slabo obiskane, kakor so zdaj v Ljubljani samo nem-ške predstave. El, kako se je vse od tedaj premenilo in tudi okus. Kar je pred več kot tridesetimi leti ljudi spravljalo še v ekstazo, to se nam zdi danes zastarelo. Libreto je nedvom-no malo duhovit in njegovi dovipni ne napravljajo danes nobenega efek-ta več. Toda ljudje imajo svoje vese-lje na neverjetnostih in tudi na bu-dalostih, se radi smejejo, poslušajo radi ljubeznive melodije, gledajo radi slikovite prizore, pestre kostume eksotičnega značaja, hude tašče, be-daste zakonske može in polne triko — to jamči opereti še mnogo repriz. Godba je prikupna, lahka in graci-jozna, če prav je časih nekako oper-no zabarvana. Predstava je bila v sceničnem oziru vse pohvale vredna. Posamični prizori so bili res slikovit-i. Tudi naštudirana je opereta de-bro in se je izvedla brez večjih hibi. Glavno vlogo je imela gđ. Hader-bolcova. Sicer je bil kontrast med značajema, ki jih je predstavljala, nekoliko premajhen, a v obče se je izvršno obnesla. Pela je z zmagovi-to bravuro in igrala z naravno lju-beznivostjo. Gledalci so je bili res veseli, kadar je bila na odru. G. Bo-huslav je žel mnogo priznanja za bedastega zakonskega moža, ki ga je predstavljaval. Gosp. Povhe je pel mavriškega gromovnika, ne vedno pravilno, a dobro, in bil je res grozo-vit. Gospa Dragutinovičeva je dokazala izreden talent za hudo taščo. Maraskina je igral vedno sim-patični g. Iličič prav prikupno. Gđ. Thalerjeva in g. Peško-va sta bili tudi deležni pohvale, kar so je predstavljalec želi in istotako zbor.

— **Skivači, pozor!** V zadnjem času se je začel pod Tivolijem prav živah-no razvijati skivaški sport. Stvar bi bila sama na sebi popolnoma v red-u, ko bi se ta za Ljubljano novi šport vršil v primernih mejah. To pa se žal ne godi, ker skivači se vozijo kar naprek ne meneč se za pešpota, s katerih je dal mestni magistrat ob-ne majhnih stroških odkaditi sneg. Pri takem neprevidnem drčanju se nagromadeni sneg zopet nazaj ruši, vsled česar postanejo pešpota za sprehajalce neporabna, dalje pa tu-di gozdni nasadi zlasti mlade smre-čice trpe mnogo kvara, če se na nje ne pazi. Skivače torej nujno pozivlja-mo, naj pri svojem lepem športu vpo-števajo nekoliko več previdnosti pri nasadih in več obzirnosti nasproti drugemu občinstvu.

— **Društvo strojnikov.** Občni zbor krajevne skupine Ljubljane in okoli-ke zveze avstrijskih strojnikov, je bil v nedeljo 10. jan. v hotelu Štru-ckelj. Referent Žirovnik je poročal o stanju strojnikov in o reformi za iz-pite strojnikov. Ti predpisi so tako zastareli, da ni več mogoče z njimi izhajati, saj so še izza časa Marije Terezije. To naj bi bila skrb za jav-no varnost, da se vsakega pripusti k skušnji, naj ima zadostno prakso ali ne? Temu se strojniki odločno upira-jo. V e. kr. ministrstvu za javna de-la se je obljubilo, da se bo ta predpis popolnoma preosnoval. Na občnem zboru so bili voljeni v odbor nasled-nji gg.: Ivan Žirovnik, predsednik; Karel Šarbot, namestnik; Herman

(Dalje v prilogi).

»Glej, tudi ti si tukaj!« — mu veli Ambrož, poseže v žep in mu po-nudi košček sladkorja.

»Pozdravi!« — opomni psa go-spodar. Sultan dvigne prvi par nog kvišku, z desno poseže do uhlja, ka-kor bi salutiral.

»Dobro je, dobro je!« — hvali Ambrož, sede za mizo in vsi store za njim isto, pripoveduje o domu, o že-ni, ki je bolehnna, o otrocih, ki so zdravi in krepki, o družini, ki mno-go stane in malo dela.

»Postaral sem se!« — pravi. »Tako rečem, da ne bo dolgo tega, ko bom odložil gospodarstvo in skrbil s svojih ram na sinove in stopil v pokoj. Katinko boste dali k nam za gospodinjo, mi damo k vam Kristi-no, pa je našega dela konec.« In se obrne h gospodarju in ga nagovori: »Tudi ti si star, prijatelj Novak, kaj se boš ubijal na stara leta in si ko-pal že tako prezgoden grob. Zakaj si pa izredil sina, zakaj si ga pa izštu-diral, če ne zato, da vzame ob svo-jem času breme s tvojih pleč in ga naloži na svojja!«

Mladina je odšla iz sobe, gospo-dar, gospodinja in gost sedijo sami za mizo in modrujejo.

»Ni tako, kakor sem mislil in kakor je treba, da bi bilo!« — zma-ruje hišni oče z glavo in gleda skrb-no in resno v prijateljev obraz. »Sin Jan je izštudiral, tisto je že res, tudi

izpite je položil, kakor je predpisano, ali koliko se je priučil hasnega in koristnega za trgovino in gospodar-stvo, tisto je drugačna zadeva. Tako se mi zdi, poglej, v svojo sramoto ti priznavam: mislim namreč, da je še tisto pozabil, kar je pametnega vča-sih znal in vedel. V tujini ne vedo, kaj je pri nas potrebno in kaj ni, za-to jih menda izučijo narobe!«

»Nič ni tisto, nič!« — odgovarja Ambrož s trdim in vidnim prepri-čanjem. »Mojega fanta poglej, na našega Franceta se domisli! Tam je študiral kakor tvoj, domov je prišel tako neveden kakor tvoj, ali zdaj ti ve vse in dela kakor jaz sam. Tako ti rečem, da je treba v tiste priučene nauke poseči z domačo in našo staro trgovsko in gospodarsko modrostjo, pa ti teče stvar in gre izpod rok, da je veselje. Vse — ti pravim — reši moj sin brez mene in v mojo zado-voljnost, odkar sem ga upregel v lastne vajeti in zasukal po svoje. Prejšnje čase pa je mešal, da je bilo groza. Na semnju je žrebeta, ki je bilo slabo in je kresalo, trikrat pre-plačal, od kmeta je kupil izprijene koruze in jo plačal za dobro!«

»Uvede se v trgovino zopet!« — se meša v pogovor gospodinja. »V tvoj tir zajde, da sam ne ve kdaj!«

»Čisto gotovo!« — pritrjuje Ambrož.

(Konec prihodnjč.)

Waibl, blagajnik; Tomo Wojnovič, namestnik; Ante Justin, tajnik; Fr. Klančnik, namestnik; Leopold Rozman in Ante Ehrlich, revizorja. Sprejeta je bila resolucija, s katero se zahtevajo strogi predpisi: 1. Glede izkušenj strojnikov, strojniških paznikov in kurjačev v smislu resnično doprinešenega dokaza zmožnosti, oziroma primerne izobrazbe za delo; 2. raztegnitev postavnih predpisane roka za motorje in stroje vsake vrste pred katerim nikdo, tudi neizprašani, ne sme postati strojnik pri gotovih strojih; 3. glede upeljave uradniške izpraševalne komisije za strojnike, strojniške paznike in kurjače, pri katerih bi bili tudi prisotni izvedenci v tej stroki; 4. glede enakovrednosti, pridobljenih spričeval v avstrijski kakor v ogrski polovici; 5. in zadnjič glede podržavljenja revizijske službe in njene izpeljave v tem smislu, da se obstoječi naredbi za nadzorništvo pri kotlih dodajo še praktično izobraženi revizijski organi prizadetega stanu. Revizorji stabilnih strojnikov tudi najodločnejše obsoja zlorabo, ki se mnogokrat dogaja pri današnjih skušnjah, ki kot take nikakor niso primerne, da ustvarijo zanesljivo moštvo strojnikov in paznikov. Te na praktičnih skušnjah sloneče zahteve zaznamujejo v jasnih potezah smer, v kateri se lahko uspešno izvede časna primerna reforma cele postavodaje, za varstvo pri javnem delu, in zato pričakujejo polnoštevilno zbrani stabilni strojniki iz mesta Ljubljane in okolice, da se naša želja izpolni, s tem napravi resnično jamstvo javne in lastne varnosti.

Sad nemških listov. Minoli teden se je v Ljubljano pripeljal neki gospod z ženo, rodov iz Nemčije. Takoj pri istopu iz kupeja se je vpludno obrnil na peronu na nekega tamkaj se nahajajočega gospoda in ga prav zaupno vprašal, če mu svetuje, varno iti v mesto. Ta ga gleda, kaj hoče to pomeniti, slednjič pa poprašča, čemu to vprašanje. „Ja, verzeihen Sie mein Herr, ich habe in den deutschen Zeitungen gelesen, dass in Laibach kein Deutscher seines Lebens sicher ist“ je bil tujevc odgovor. Ko mu je potem navedeni gospod smehljaje odgovoril, da po našem mestu prav brezskrbno lahko hodi tako ob 12. podnevi, kakor ponoči, se mu je tujec prav kavalirsko zahvalil in odšel svojo ženo pod pasduhu držeč, v mesto, kjer je ostrmel pred pasjo žurnalistično svojih lastnih bratov. K temu naj le porečemo, da najdostojnejši Slovenec v materinem jeziku n. pr. v Gradcu, ali na Dunaju, da še celo v Celovcu, Celju, Mariboru in Ptujju se nekaj repenčijo, ne izve za pred nosom mu stoječ hotel. In tako škandalozno pisavo seveda naša čestita cenzura dopušča. No, s tem ne bomo še šli pod zemljo. Še prav trdno bomo obstajali, pa če se vsa nemška psevdžurnalistika postavi na glavo.

„Slovenska Matica“. Vnjam članom „Slovenske Matice“ se prično razpošiljati edicije za leto 1908 prihodnji teden. Razpečevanje je oviral geološki zemljevid, ki ni bil pravočasno gotov.

Skupščina odposlancev „Zveze slovenskih pevskih društev“ ne zbora, kakor je bilo prvotno napovedano 17. t. m., temveč v četrtek, dne 4. februarja ob 3. popoldne v „Glasbeni Matici“.

Predavanje o „Röntgenovih žarkih“ je danes zvečer v „Mestnem domu“. Delavci in dijaki imajo prost vstop, drugo občinstvo plača 20 vin. vstopnine.

Za mestne uboge. Gosp. Anton Lenarčič, o. kr. finančni nadsvetnik v Ljubljani, daroval je namesto venca povodom smrti fin. svetnika g. dr. Ivana Mraka za mestne uboge znesek 20 K.

Pri mizarškem mojstru Pra-protniku v Jenkovih ulicah so zapustili danes vsi delavci službo, ne da bi navedli kak vzrok za to.

Potres. Danes zjutraj ob 3/2 je bilo čutili v Ljubljani, Trstu, Gorici lahek valovit potres v smeri od severa proti jugu. Trajal je okoli 6 sekund. Po sobah se je treslo po hištvu.

Prostovoljno gasilno društvo v škofiji Loka priredi 17. januarja v prostorih pri „Kroni“ plesni venček.

Vlom. V noči na soboto je neznan tat vlomil v poštni urad v Lescah in odnesel majhno blagajnico z zneskom 300 K.

III. občni zbor „Ribniškega Sokola“ se je vršil dne 6. t. m. v sokolski telovadnici ter je privabil 48 članov. Iz poročil odstopivšega odbora, kateri je imel v II. upravnem letu (1908) 13 sej, je razvidno, da je ta storil v polni meri svojo dolžnost. Koncem 1. 1908. šteje društvo 3 ustanovnike, 1 ustanovnico, 74 izvajajočih in 44 podpornih članov. Društvo ima prostorno in povse pravno telovadnico ter kompletno najmodernejše orodje, katero je, kakor tudi prapor, plačano ter je še prebitek v blagajni. V 1. 1908 se je

napravilo 5 pešizletov (69 km), med katerimi je posebno omeniti onega v Velike Lašče in na Turjak k Ciril-Metodovim veseliam — II. zleta gorajskih sokolskih društev v Kranju se je udeležil „Ribniški Sokol“ korporativno s praporom, istotako pogreba narodnih mučnikov v Ljubljani. Priredil se je 23. februarja 1908 I. sokolski ples pod imenom „Pod rešetom“, kateri se je impozantno izvršil. Letos se vrši II. sokolski ples pod imenom „Rdeča noč“ na pustno nedeljo ter se že vse predpriprave za to vrše ter bode lanskega brezdvomno prekobil. Telovadni obisk je bil dober in je telovadilo v celem letu 1216 telovadcev v 112 urah. Najvišji obisk 24, najmanjši 4, povprečni 1085. Koncem leta 1908 je bilo 19 telovadcev. Naraščaj je telovadil v 75 urah; povprečni obisk 14, število dečkov 25. Ženski odsek (7 članov) je telovadil 21krat, povprečni obisk 5. Sklad za „Sokolski dom“ v Ribnici je narasel v enem letu na 930 K ter bode še ta mesec prekoračen prvi tisočak! Odstopivšemu odboru se je izreklo na ta način priznanje, da je bil z vzklikom zopet voljen ter se je vršila le dopolnilna volitev dveh članov in namestnikov po listhki. V odboru so tedaj (po konstituiranju v prvi seji dne 11. t. m.): Dr. A. Schiffer, starosta; B. Fišer, podstarosta; A. Juvanc, načelnik; A. Spendé, tajnik; F. Peterlin, blagajnik; Ivan Arko, Fr. Burger, Ivan Klun (na novo), R. Pirker (na novo), odborniki; I. Zadnik ter F. Klunar, namestnika. Preglednika računov: C. A. Fabian in A. Adamič. Praporščak: F. Rus, namestnik; I. Salat. Delegatje v zvezni občni zbor bratje: Adamič, P. Ančik, F. Burger, Fišer, Ivan Klun, Jakob Klun, F. Krizman, A. Prepeluh in Spende. V upravo sklada za „Sokolski dom“ so po odboru izvoljeni: Ivan Arko, Fišer in Ivan Klun. Veselični odsek za II. sokolski ples: Ivan Arko, Fišer in Spendé. Tako stopa „Ribniški Sokol“ v svoje III. upravnno leto ter hoče čilo korakati po začetni poti naprej, častitomu „Domoljubovemu“ dopisniku pa ključemo, da je namen sokolstva: „Povzdigniti in okrepiti telesno in нравne sile v slovenskem narodu!“ Na zdar!

Od Sv. Križa pri Kostanjevici se nam piše: V nedeljo 17. t. m. priredi odsek „Krškega Sokola“ v prostorih g. A. Stritarja prvo veselico. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo telovadnega orodja, prosim, da se te veselice udeleži vsak, ki se zanima za sokolsko idejo, ako tudi ni dobil vabila. Na zdar! — Ivan Malnarič, predsednik.

V Metliki priredi dolenska podružnica „Prosvete“ v nedeljo, 17. t. m. ob 8 zvečer v čitalnici tretje in zadnje predavanje o „Slovenicih“.

„Belokranjski Sokol“ je priredil 10. t. m. veselico, ki je bila ne pričakovano dobro obiskana ter je dokazala, da uživa to društvo naklonjenost vseh slojev. Veselica je izpadla častno za društvo ter mu je le častitasti za tako prireditve. Igra „V Ljubljano jo dajmo“ je bila zelo dobro uprizorjena, posebno dobro sta zadela svoje vloge Gašper in Pavle in zeleti bi bilo, da jih še večkrat vidimo na našem odru. Ljubke so bile tudi Rotija, Marica in Neža, ki so tudi častno rešile svoje vloge. Prosta zabava, ki se je razvila po igri, je bila izvanredno vesela, a bila je tudi lep dokaz, da se lahko mnogo doseže s skupnim delovanjem, ako vlada bratstvo in sloga med vsemi sloji. K dobremu uspehu so mnogo pripomogle naše dame — zlasti Sokolice — ki se niso ustrašile truda, ampak so se z veseljem poprijele dela v korist društva; predvsem je pa ugajala godba našega kluba, ki je neumorno igrala od ranega jutra ter zopet dokazala, da je vredna podpore od strani občinstva, katero je lahko ponosno, da ima sedaj tako godbo. Lep dokaz, kaj vse enerģija in dobra volja premore.

Logaški samci prirede tudi letos svoj običajni plesni venček, ki se ima vršiti v soboto, dne 23. januarja v prostorih hotela Kramar v Dol. Logatcu. Veliko zanimanje, ki vlada za ta ples ne samo v vseh logaških krogih, marveč po celem Notranjskem, je najboljši dokaz, da se na plesih logaških samcev goji prava zabava in da bode tudi letošnji ples nekaj rendezvous plesu in zabave željne mladine iz cele Notranjske.

Posi nsko jarno je obiskalo oktobra 358 oseb, novembra 60 in decembra 34.

Državna subvencija. Za gradnjo vodnjaka v vasi Bogu pri Postojni je dovoljene 3000 K državne podpore.

Društvo za ptujski promet v Rajhenburgu priredi v nedeljo, dne 7. februarja planinski in lovski ples, na kar naj se slavna sosedna društva pri svojih priredbah blagovoljno ozirajo.

Modrost sodnika Schelleya iz Sevnice. „Nar. Dnevnik“ piše: Sodnik Schellej ni samo v visoki meri več slovensčine, on je tudi izborn

pravnik in sodnik. Zato so ga pa tudi poslali v Gornji Grad na prov. vodjo okrajnega sodišča, ko je bil sodnijski predstojnik Grebenc na dopustu. V tistem času se je zgodilo, da je tožil posestnik Sever učiteljico Troha zaradi razkajanja časti. Ker je bil obtožitelj pri razpravi razburjen, ga je sodnik Schellej odpravil iz razpravne dvorane. Ko je bil zunaj, pa vstane Schellej in razglasi oprostilno razsodbo, češ, po zakonu je obtoženko oprostiti, ker je zasebni obtožitelj od razprave izostal! — Zakon sicer res določa, da mora sodnik obtoženca oprostiti, ako tožnik ne pride k obravnavi; ne sme se pa to istovetiti s odstranitvijo in sodne dvorane, katero sodnik zahteva. — Zato je razsodba Schellejeva nekaj tako gorostasna, da se ji mora smejati vsak lajik, in da bi take razsodbe ne izrekel pač niti kak turški kadi! Obtožitelj Sever se je seveda pritožil in je okrožno sodišče razsodbo razveljavilo. Taki so nemški sodniki, s katerimi je naša domovina kar preplavljena. Za priznanje svojih zaslug so seveda potem imenovani za predstojnike sodišč na najvišja mesta.

Zopet nemško veleposelstvo prišlo v slovenske roke. Grad Hartenstein pri Slovenjem gradcu (posestvo meri 346 orolov) je kupil veletržec g. Ivan Knez iz Ljubljane za 72 000 K.

Preiskava proti dr. Povaleju Državno pravdnštvo v Mariboru je uvedlo kazensko preiskavo proti fin. komisarju dr. Povaleju na podlagi znanih očitaj v „Marburger Zeitung“.

Reparaki napad na poštnega sela. Ko je nesel poštni sel Zorko iz Ptuja brzovjavo na Borel grad, napadel ga je kočar Andrej Kravanja iz Stojne in mu vzel 5 K iz žepa. — Take sadove rodi nemškutarstvo!

V pljanosti je bil okraden Jožef Krizan, železniški delavec. Mož se ga je preveč naskal v gostilni Zagorice na Ostrožnem pri Celju in priliko je porabila I. Dimc iz Gorice in mu izmaknila 44 kron. Zaprtil so jo.

Bratov denar je dvigal iz po-sojilnice Jakob Suhel iz Pečovja pri Celju. Svojo doto 1200 K je tekom treh mesecev zapil. Nato je izmaknil bratu Ivanu hraniliščno knjižico in vzdignil iz nje okoli 400 K. Ko je ta zapazil, da mu manjka knjižica, je ljubeznivega brata naznanil sodišču, ki ga je dalo zapreti, ko je zopet prišel po denar.

Bela zastava, ki je visela s poslopja okrajnega sodišča v Slovenji Bistrici v znamenje, da ni nobenega tiča v zaporih, je bila na poti bivšemu gostilničarju Francu Perčarju in zidarskemu polirju Perčonu, ki sta jo odstranila. Zato sta dobila 24 ur oziroma 3 dni zapore.

Tatvina. Gostilničarki Strenčan v Mozirju je bilo ukradenih 400 K. Sodi se, da jih je ukradel neki Pavel Putlih, ki je prosjačil po Mozirju.

Grozil, da bo zažgal in moril. 30letni rudar Simon Gorican je pri Sv. Urhu pri Ivnici na Štajerskem posestnici Mariji Kumpič zagrozil, da ji bo zažgal hišo, ker ga je izgnala iz nje. Ko so ga aretirali, se je silno ustavljal in vpil, da škoda, da nima pri sebi noža, da bi vse pomoril.

Umrl je v Celovcu edini zanesljivi narodni gostilničar Ivan Vrečnik v Šolski ulici.

Pri gorškem okrožnem sodišču radi nastavljajo za preiskovalne sodnike laške uradnike, in sicer take, ki ne znajo dobro slovensko in slovenskega ljudstva seveda ne poznajo in ne umejo. Sedaj sta na omenjenem sodišču zopet taka dva laška uradnika preiskovalna sodnika. Slovensko uradujejo taki gospodje, kolikor baš morejo, ali če je mogoče, se poslužijo laškega uradovanja. Če je stvar količkej bolj komplicirana, začne sestavljati laške zapisnike, še tolike rajši, če mu obtoženec potrdi, da zna laško. Vse laških zapisnikov se napravi laška obtožnica in razprava se vrši v laškem jeziku, posebno če, če je odvetniška zbornica pošlje oficijalnega branitelja. Ponavljajo se razprave s Slovenci, ki ne znajo laški ali le za silo, v laškem jeziku; vse radi tega, ker začne uradno preiskavo sodnik v laškem jeziku. Precej časa se je vršilo vse v redu v jezikovnem oziru, sedaj pa se kaže, kakor da bi hoteli nekateri gospodje uvesti na okrožnem sodišču v Gorico zopet nekdanje stare razmere. No, mislimo, da se to ne posreči, ker gojimo upanje, da bodo merodajni slovenski faktorji na Gorškem že znali storiti vse potrebno, da preneha vsiljevanje laščine v zadevah s Slovenci na gorškem okrožnem sodišču.

„Pevske in glasbene društvo“ v Gorici (podružnica „Glasb. Matice“ v Ljubljani) priredi 13. januarja 1909 ob 8. koncert v Trstu v „Narodnem domu“ s nastopnim sporedom: 1. St.

Pirnati: „Pomlad in jesen“, moški zbor. 2. Stj. Mokranjac: „Srbske narodne pesmi z Ohrida“, mešan zbor. 3. Stj. Mokranjac: „Srbske narodne pesmi s Kosova“, mešan zbor. 4. J. Mihič: „Nekakonska mati“, sopransko poje gđ. Klementina Hrovatin. 5. P. Čajkovskij: „Zadremaly volny“, ženski zbor. 6. Fr. Gerbič: „Rožmarin“, ženski zbor. 7. J. Mihič: „... da jo ljubim“, Prešernova gazela št. 3, tenor-solo poje g. Viktor Črno. 8. Čajkovskij: „Solovuške“, mešan zbor. 9. Čajkovskij: „Legenda“, mešan zbor. 10. J. Mihič: „Atila in ribič“, moški zbor. 11. J. Satner: „O nevihti“, mešan zbor. Kakor znano, je to društvo priredilo že mnogo koncertov z velikimi skladbami, katere je dosedaj le „Glasbena Matica“ proizvajala. Društvo stremi za istimi cilji kot „Matica“. Kritika o vseh prireditvah je bila dosedaj vedno pohvalna. Celo italijanski časopisi so se zelo laskavo izražali o koncertih, očitajoč goriskim Italijanom nezmožnost takih prireditev, stavlji jim nas za vzgled.

Shodi „Narodne delavske organizacije“ v tržaških predmestjih. V nedeljo, v ponedeljek in v torek so se vršili po raznih tržaških predmestjih shodi „Narodne delavske organizacije“ v protest zoper krivico, ki se je našim slovenskim delavcem storila od strani paroplovnega društva „Dalmatija“. Shodi so bili povsod jako dobro obiskani in zelo burni. Slovensko delavstvo je povsod s skrajnim ogorčenjem protestiralo proti vsem onim, ki so zakrivali to grdo in nezakonito lumparijo. V nedeljo bo v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu velik protestni shod skupnega slovenskega delavstva. Ker je delavstvo radi te krivice silno razdraženo, bo ta shod najbrže zelo buren.

Stara svinjarja. V Trstu so zaprli 58letnega čevljarja Jakoba Delfabba iz Latisave v Italiji in 60letnega modelarja Alberta Dezorija iz Buzeta, ki sta izvršila hudodelstvo proti pravosti na triletnem otroku.

Zblaznel je v Trstu 17letni Josip Trenk iz Ljubljane. — Istotam se je zmešalo 31letnemu Alojziju Fortuni, ki si je hotel z britvijo prerezati vrat. Oba so oddali v blaznico.

Štrajk voznikov v tržaški okolici. Včeraj so imeli vozniki tržaške okolice shod, na katerem so soglasno sklenili, da stopijo danes v splošni štrajk glede prevažanja gramozov.

Avstrijske srednje šole. Iz novoletnega izkaza naučnega ministrstva razvidimo, da je bilo začetkom tega šolskega leta (1908/09) vpisanih na vseh avstrijskih gimnazijah 91 626 dijakov, med temi 89 308 učencev in 2318 učenk, na realkah pa 46 375 učencev. Vseh srednješolcev vкуп je 138 001. Številke za dežele, koder bivajo Slovenci, tako-le govoré: Kranjska 2026 gimnazijcev in 799 realcev; Štajerska 3070 gimn. in 1676 real.; Koroska 969 gimn. in 397 realcev; Primorska 2562 gimn. in 1961 realcev. Povsod torej v prevesni večini gimnazijoi! Na Kranjskem v razmerju okroglo 2000:800 ali na 100 gimnazijcev 40 realcev. Zdjaj pa si oglejmo razmerje v deželah, koder bivajo Čehi. Kraljestvo Češko: na čeških gimnazijah 9939 dijakov, na moravskih čeških gimnazijah 4539 dijakov, na čeških realkah v kraljestvu Češkem 10131, na Moravskem 4723 realcev. V obeh deželah tvorijo torej realci večino. Na Češkem je razmerje gimnazijcev proti realcem okroglo 9900:10.100, ali na 100 gimnazijcev prideta 102 realci; na Moravskem pa celo 4500:4700 ali 100:104. — Na Dunaju je 21 raznih gimnazij, v Gradcu 5, v Ljubljani 3, v Pragi 5 čeških in 6 nemških, v Lvovu 8 državnih in 5 pri vatnih gimnazij. Gimnazija s slovenskim učnim jezikom je le ena (Sentviška s 4 razredi). Novi nemški nadzornik ima nadzorovati na Kranjskem 246 gimnazijcev (Kočevarje 122, ljubljanska nemška gimnazija 124), dočim jih preostane slovenskemu nadzorniku 1780. Značilno razmerje!

Slepar. Na Dunaju so zaprli bivšega poštnega aspiranta Rudolfa Hanuša iz Lučan na Štajerskem zaradi sleparij, ki jih je uganjal dalj časa. Hanuš je leta 1906 poneveril 13.000 eraričnega denarja, zbežal z njim na Nizozemsko, kjer je pa ves denar pozabil v neki gostilni. Na begu je nastopal kot rumunski, francoski in avstralski ofior. Leta 1907 januarja je bil obsojen v Gradcu na 18 mesecev. Komaj je pa prišel iz zapore, šel je spet sleparit, dokler ga ni doletela neizbežna „usoda“.

Otroka je umorila izkuharica Vekoslava Osnovič v Oseku. Osnovič je omožena in pravi, da je otrok prišel mrtev na svet.

Slovenci v Ameriki. V Diamondville, Wyo. je dekla Frančiška Zihlerle umrla za opeklinami, ki jih je dobila pri eksploziji gasolina.

Slovani v Združenih državah. Po statističnih podatkih je bilo 1906 v zveznih državah ameriških 5 milijonov Slovanov in sicer 3 milijone Poljakov, 500.000 Slovakov, 350.000 Rusov in Rusinov, 300.000 Čehov, 250.000 Hrvatov in Srbov, 120.000 Slovencev, 12.000 Lužiških Srbov in 6000 Bolgarov. Seveda je v resnici Slovanov v združenih državah veliko več.

Godba na drsališču. Na mestnem drsališču pod Tivolijem svira jutri 14. t. m. od pol 3. do 4. popoldne „Slovenska Filharmonija“.

V Ameriko je odšel Ivan Jančovič, delavec v kemični tovarni in zapustil doma ženo s štirimi majhnimi otroci v največji revščini. Prosim usmiljenega ljudi, naj bi pomagali bedni rodbini, ki stanuje v Orlovih ulicah št. 5.

Javno nasilstvo. Policiji dobro znani bivši klepar Anton Kregar, o katerem smo pred kratkim poročali, kako zna sukneje trgati, je kmalu po „dopustu“ prišel zopet s svojo staro znanko, policijo, v dotiko. Prilomastil je na Mestno klavnico in ker se na poziv vratarja ni hotel odstraniti, je bil poklican stražnik, da izvrši svojo dolžnost. Kregar, mož velike, močne postave, se mu upre v vso močjo in le s pomočjo klavniškega obojga ga je mogel naložiti v „zeleni voz“ ter ga odpeljati potem v špehovko, odkoder se je pozneje preseel v boljšo bodočnost, v preiskovalni zapor o. kr. deželnega sodišča.

S ceste. Karambol je bil snoči na Karlovski cesti. Ko je peljal hlapec Jožef Vrhovo po tiru električne železnice, mu pridrdra nasproti električni voz. Ker se Vrhovo ni mogel s svojim vozom tako naglo ogniti, sta trčila z električnim vozom skupaj in se pri tem ni k sreči zgodilo nič drugega, kakor, da se je ubila samo ena šipa. Ko je Vrhovo potem peljal dalje, sta se mu konja na Miklošičevi cesti ustavila in ker nista mogla izpeljati, je začel neusmiljeno peti bič toliko časa, da je prišel posredovat policijski stražnik. — Konj se je splašil včeraj v Stritarjevih ulicah mesarskemu vajencu Francetu Levcu ter dirjal čez Marijin trg, v Wolfvove ulice, Kongresni trg, Gosposke ulice, Turjaški trg, Čevljarske ulice, čez Hradskega most, kjer je podrl neko gospo, čez Mestni trg do Oesarja Jožefa trga, kjer so ga ustavili.

Neprijeten obisk. Včeraj sta prišla v neko hišo na Poljanah dva hlapca, katera nista imela tam prav ničesar opraviti. Ko ju neka kuharica vpraša česa želita, jo eden kremenito „obirma“ potem pa zopet odideta. Preskrbljeno je že, da drugič ne bode več napravljala takih posetov.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 98 Slovencev 4 Hrvatje in 52 Macedoncev, nazaj je pa prišlo 60 Hrvatov. V Heb je šlo 70, v Inomost 46, v Meran 54, na Westfalsko 90, v Kočevje pa 25 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Gospa Hedvika Haligerjeva je izgubila ročno torbico z manjšo vsoto denarja. — Marija Vrbičeva je izgubila denarnico, v kateri je imela do 6 K denarja. — Šolska učenka Vida Kosakova je našla potrdilni listek tvrdke Reich. — Stražnik Ivan Pavlinec je našel kolač žice. Oboje se dobi na magistratu.

Uradne vesti. Ivan Frank, posestnik iz Celj pri Ilirski Bistrici je dejan zaradi zapravljenosti pod skrbstvo. Skrbnik je Anton Kirn, posestnik ravno tam. — V register za družabne tvrdke pri dež. kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je vpisalo, da se je pri firmi Jax in sin v Ljubljani podelila prokura Rajmundu Sitterju. — Pri okrožnem sodišču v Novem mestu se je vpisala v združni register tvrdka „Belokranjska vinarska in sadjarska zadruga v Metliki, reg. zadr., s omejeno zavezo“, ki je članica „Zveze slov. zadrug v Ljubljani“. — Na II. drž. gimnaziji v Ljubljani je z II. semestrom sasesti supletsko mesto za nemščino in zgodovino. Prošnje je vlagati pri ravnateljstvu do 31. januarja 1909. — Odda se Friderika pl. Weitenhillerja deklška ustanova za neveste v znesku 112 K. Pravico do nje imajo žene, ki so dobro vzgojene in so se poročile leta 1908. Prošnje je vlagati do 1. februarja 1909 pri dež. vladji v Ljubljani. — Pri jetnišnici okrožnega sodišča v Celju je oddati mesto jetnišničnega upravitelja v IX. ozirom jetnišničnega kontrolorja v X. čina razredu. Prošnje je vlagati do 24. januarja 1909 pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celju.

Česa se v Ljubljani vsega ne izgubi! Lansko leto je bilo pri mestnem policijskem uradu prijavljenih 707 ovadb o izgubljenih rečeh (73 več kakor predlanskim.) Med izgubljenimi je bilo 233 moških, 474 pa žensk; tedaj je bilo izgubljenih 241 več, kakor izgubljenih. Izgubljenih je bilo 22 zlatih, mnogo med temi jako dragocenih prstanov, 1 srebrn in 4 zlati poročni prstani. 21 ženskih in moških zlatih žepnih ur, 19 zlatih

moških in ženskih ovratnih verižic, 66 moških in ženskih srebrnih, nikelnastih in tula žepnih ur, 3 nikelnaste verižice, 41 srebrnih ženskih in moških verižic, 17 zlatih dragocenih zapestnic, 12 srebrnih zapestnic, 8 zlatih priveskov, 26 zlatih uhanov, nekateri celo z briljanti, 8 zlatih igel, 18 zlatih in srebrnih brož, 3 zlati lorgnioni, 4 zlata očala, 10 zlatih in 4 nikelnasti ščipalniki, srebrni žepni nož, več palic, ženskih ročnih torbic, rut in razne obleke itd., vsega skupaj v vrednosti 6158 K. Nadalje se je izgubilo 185 denarnic, v katerih je bilo 4291 K 79 vin. 7 denarnic pa s skupno vsoto 670 K 32 v. 32 zavitek denarja v skupni vsoti 1124 K, 105 bankovcev, in sicer 2 po 100 K, 4 po 50 K in 38 po 20 in 10 K, v skupni vsoti 1860 K. Nadalje 20 zlatov v skupni vsoti 240 K in 4 tolarji po 5 K. 9 hranilničnih knjižic s skupnimi vlogami 6261 K. Slednjič je bilo še izgubljeno kukalo, zavitek namiznega orodja, pero od ure, 6 nožev za slamoreznic, 1 etui za svalčice, operacijski instrument, pasji nagobčnik, pasji bič, 100 viržink, vozna veriga, 3 konjske odeje, 4 nojeva peresa, 38 ročnih torb z denarnicami, 13 pa s ključmi in proprijetetami, 3 molitveniki, vreča konopelj, 2 dežnika in 3 solnčniki, zavitek pismene znamke, več ženskih rokavic, čevlji in stiftlet, 3 mufi, 2 boi, 3 ženske jopice, 2 moška površnika, 1 otroške in 1 ženske hlače, 3 moške suknje, 1 ženska pelerina, 2 metra svinlatih trakov in 2 metra svile, ženski ovrtnik iz astrahana, 9 ženskih pasov in 20 zastavnih listkov. Vsi ti efekti so bili cenjeni 1110 K 40 vin., vse izgubljeno pa 21.835 K 19 vin. Neverjetno, a resnično! — Najdite-ljev se je lanko leto prijavilo pri policijskem uradu 459. V 38 slučajih so oddali prostega denarja v skupni vsoti 1434 K 60 vin., v raznih torbicah in v robcih zavitega pa v skupni vsoti 3148 K 76 vin., v 66 denarnicah pa 984 K 55 vin. Nadalje so bile najdene 3 zlate in 33 srebrnih žepnih ur, 4 zlate in 38 srebrnih verižic, 10 srebrnih zapestnic, 5 zlatih brož, 24 zlatih prstanov, 6 zlatih poročnih prstanov, 11 zlatih uhanov, 5 zlatih igel, 3 zlati ščipalniki, 9 očal, 3 lorgnioni, 10 hranilničnih knjižic, 50 dopisnic, 3 palice, 24 dežnikov, 3 moški klobuki, 2 površnika, 3 pelerine, moški suknjič, hlače in telovnik (tedaj je ta šel domov samo v spodnji obleki), 2 otroška suknjiča, 1 škorenj, ženski čevlji, čepica, 2 konjski odeji, 2 posteljni pregrinjali, 3 vozne verige, 30 ženskih ročnih torbic, nojevo pero, muf, 5 ženskih pasov, 2 ženski krili, 3 ženske hlače, korzet, predpasnik, pet parov rokavic, namizni prt, domači čevlji, zavitek perila, 11 solnčnikov, 3 ženske ogrinjalice, boa, šerpa, naglavna ruta, kos svile, umeten z zlatom obrobjen zob, metno zobovje, likalo, dva sodčka, kovčeg, 8 pil, tehtnica, stol, vrtna brizgalnica, 2 svetilki, kolesarska naplivača, 5 pasjih nagobčnikov, pasji ovrtnik, specialna karta, 2 risalni orodji, mlinček za kavo mleti, pol kilograma kave, 3 žepni noži, vijolice, 2 zavitka suknja, zavitek kotonine, zavitek platna, zavitek raznega blaga in zavitek svetinjic. Vse to se ceni do 5567 K 91 vin.

Drobne novice.

— **Atentat na sodišče.** Včeraj je bila pred vojaškim sodiščem v Przemyslu obravnava proti poročniku Schneiderju, ki je bil obtožen raznih deliktov. Obravnava je končala z obsodbo in degradacijo poročnika. Ko so obtoženca peljali v sodno dvorano, da se mu naznani razsodba, je na hodniku strahovito počilo. Eksplozija je dinamična patrona, ki jo je imel Schneider v žepu, in raztrgala poročnika na drobne kose. Razen Schneiderja ni bil nihče poškodovan, pač pa je eksplozija razbila vsa okna na vojašnici. Poljski liti javljajo, da je Schneider imel namen sodišče in vojašnico razstreliti v zrak. To nakanjo je pa preprečila predčasna eksplozija.

— **Radi trpinčenja vojaštva** sta bila v Olomucu obsojena četovodja Lechner in desetnik Petzl, in sicer prvi na 1 leto, drugi pa na 9 mesecev težke ječe. Poleg tega sta bila degradirana.

— **Roparski umor.** V Holetinu na Moravskem so ponoči neznanec umoril 82letno Ano Bucher, ki je sama stanovala v majhni sobi. Da bi uničili vsak sled za seboj, so napravili v sobi grmado, položili na njo umorjenko ter zanetili ogenj. Ker so pa požar sosedje kmalu opazili in prišli gasiti, je prišel zločin na dan. Zločinci so odnesli umorjenki ves denar.

— **Spopad med madžarskimi in srbskimi rudarji.** V Brniku na Hrvaškem so se stekli madžarski in srbski rudarji. Ubila sta bila dva Srba. Policija je aretirala sedem Madžarov.

— **Potres v Severni Ameriki.** Na severnozpadnem obrežju Ameri-

ke so čutili te dni močne potresne sunke. V Port Townsendu je morje preplavilo ulice, vodovodne cevi so se razpočile in več hiš je bilo poškodovanih. Vulkan Mount Bakker, o katerem so sodili, da je že ugašen, je jel bljuvati lavo.

Književnost.

— **Dr. A. Blankin** (Chicago Ill.): Kriminalna sociologija. Založilo upravnništvo "Narodnega lista" v Zadru. Cena 1 K. V tej zanimivi brošuri razpravlja pisatelj o smrtni kazni, o znanstvenem umoru in o luthanasiji.

— **Verkehrskarte von Oesterreich-Ungarn.** V založbi G. Freytag & Berndt na Dunaju (VII/I. Schollenfeldgasse 62) je izšel zemljevid vseh že dograjenih, kakor tudi vseh projektiranih železnic v monarhiji in v Bosni ter v Hercegovini. Na zemljevidu so zaznamovane vse postaje in označene vre posebnosti posamičnih železnic. Zlasti za trgovca je ta krasni zemljevid neprecenljive vrednosti.

Izpred sodišča.

Zaradi nagrobnega napisa. Znano je še, da je bil lani oproščen pred ljubljansko poroto Janez Juvan iz Olševka na Gorenjskem hudodelstva uboja, storjenega s tem, da je ustrelil Andreja Pogačarja iz Olševka. Oče ustreljenega Ivan Pogačar je dal napraviti na grobu napis: »umorjen od zlobne roke« in odgovoril na pismo pisarne dr. Krišperjeve, da ni sicer nikogar hotel žaliti, temveč hotel povedati to, da je našel svojega sina umorjenega. Na podlagi splošnega pooblastila Janeza Juvana je pisarna dr. Krišperjeva vložila tožbo radi žaljenja časti in sodišče v Kranju je obtoženca Ivana Pogačarja obsodilo na 30 K denarne globe. Pri vzklieni razpravi je obtoženec zastopnik dr. Žerovnik izjavil, da dr. Krišperjeva pisarna ni bila upravičena vložiti te tožbe, ter navajal kot dokaz, da Janez Juvan tedaj ni bil toliko pijan, da ne bi bil vedel, kaj dela, to, da je šel domov, in ker je našel doma pri svojem bratu vrata zaprta, pristavil lestvico, splezal po njej v svojo sobo, tam vzel revolver, ga nabasal, šel nazaj četrte ure daleč v gostilno, stopil na prag, ustrelil trikrat z revolverjem in zadela Andreja Pogačarja dvakrat v glavo enkrat pa v ledja. Porotniki so potrdili uboj, ali potrdili so tudi, da je storil to v popolni pijanosti in zato je bil Juvan oproščen. Sodišču se pa ni treba ozirati na ta izrek, temveč lahko samo po svoje presoja to dejanje. Zastopnik Juvanov je predložil naknadno potrdilo tožiteljevo, da se strinja z obtožbo, dočim je obtoženec predložil izjavo olševskih vaščanov in pokopališne uprave, da se nihče ne zgleduje nad onim napisom. Sodišče je pritrdilo izvajanjem zagovornikovim ter obtoženca oprostil, to pa zato, ker so porotniki potrdili vprašanje, da je Juvan usmrtil Pogačarja, in je bil oproščen le zato, ker so porotniki potrdili, da je svoje dejanje storil v popolni pijanosti, kmetsko ljudstvo pa ne razločuje med umorom in ubojem ter imenuje vsakega umorjenega, kdor umrje vsled poškodovanja po tuji roki.

Razne stvari.

* **Ogoljufani goljuf.** Blagajnik neke belgijske banke v Bruselju je poveril 200.000 frankov in pobegnil in izginil. Vse poizvedbe za njim so ostale brezuspešne. Dan po begu pa je dobila banka pismo od ubeglega blagajnika, v katerem je leta priznal poverbo, obenem pa tudi povedal, da mu je denar izročil prokurist banke z namenom, da bi tudi pobegnil in bi si potem denar razdelila. Ker pa je že imel denar v rokah, se mu je zdelo boljše, da ga ohrani sam zase vsega. Prokurist je priznal, da je bil sporazumljen z ubeglim blagajnikom, nakar so ga zaprli.

* **Rokopis iz Kristusove dobe.** »Russkaja Vvedomosti«, glasilo moskovskega vseučilišča, je dobilo iz Damaska brzojavko, da so tam našli v neki stari knjižnici rokopis iz Kristusove dobe. V rokopisu je novih podatkov o Kristusovem življenju. Rokopis obsega 3116 strani. Podrobnosti še manjkajo.

* **»Bastile«** je bilo ime trdnjavi v Parizu, katera je služila za zapor, kamor so francoski kralji zapirali politične in sebi nevarne osebe. Na tisoče nedolžnih ljudi je bilo tu zaprtih, o katerih ni bilo nobene zabeleške. Kralji so dali kar ponoči vloviti kako osebo in jo vrgli v grozen zapor, kjer je ostala do smrti. L. 1789. je ljudstvo naskočilo trdnjavo, in ko je iz nje izpuščilo vse ujetnike in orožje pobralo, je trdnjavo razdejalo. Ključ od »Bastile« je Lafayette s seboj v Ameriko prinesel in ga podaril prvemu predsedniku Geor.

Washingtonu. Ta ključ visi še danes v veliki dvorani njegove palače v Mount Vernonu.

* **Največja dvorana na svetu.** Največja dvorana na svetu je v Petrogradu na Ruskem. Dolga je 620 čevljev in 150 čevljev široka, ter je namenjena za vojaško uporabo, kjer se lahko en cel bataljon vojakov večja. Ponoči gori v tej dvorani dva tisoč sveč; streha njena je iz železnate ploščevine. — Bela hiša v Washingtonu je 170 čevljev dolga in 86 čevljev široka. Najlepa dvorana v nji je: »iztočna« v velikosti 80 × 40 čevljev in 22 čevljev višine. Poleg nje je takozvana »modra dvorana«; slikana v krasni modri barvi in zlatu. Uporablja se samo za sprejeme diplomatov in znanih političnih oseb. »Zelena dvorana« je prostrana 30 × 20 čevljev v obsegu. V sobah II. nadstropja stanuje predsednik Zedinjenih držav s svojo rodino in nekaj državnih tajnikov.

* **Redka starost.** Isti dan, ko je cesar Franc Jožef obhajal 60letni vladarski jubilej, je obhajala na Dunaju Katarina N. 110 rojstni dan, izredno vesela in zdrava. Rojena je bila na Ogrskem, a leta 1816. se je kot 18letna dekle omožila z Luščigom ter se preselila z možem na Dunaj, kjer je preživela ves čas do danes. Cesarja je videla le enkrat kot mladega častnika. Rada bi ga še enkrat videla, a pravi sama, da nima zanj časa. Starka ima 24 vnukov, 27 pravnukov in 41 pra-pravnukov, dočim so ji otroci že davno stari pomrli.

Telefonska in brzojavna poročila.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Gorici.

Gorica, 13. januarja. Včeraj so se pričele volitve v tukajšnjo trgovsko in obrtno zbornico. Udeležba s strani Slovencev je bila izredno velika. Včeraj je volila skupina trgovcev. Natančen izid še ni znan, toliko pa je gotovo, da so Slovenci propadli. Danes voli skupina obrtnikov. V tej skupini so šanse za Slovence ugodnejše, vendar pa se tudi tu ni nadejati zmage.

Goriški deželni zbor — odgođen.

Gorica, 13. januarja. S cesarskim reskriptom je bil danes odgođen goriški deželni zbor. Z najkompetentnejšega vira smo izvedeli, da bo v kratkem razpuščen.

Ministrski predsednik baron Bienenroth bolan.

Dunaj, 13. januarja. Ministrski predsednik baron Bienenroth je pred dvema dnevoma precej nevarno obolen. Zdravi ga dvorni svetnik Nensser.

Shodi proti Axmannovemu predlogu.

Dunaj, 13. januarja. Včeraj je bilo tu 6 čestih shodov, na katerih se je razpravljalo o znanem Axmannovem predlogu. Udeležilo se jih je približno 15.000 ljudi. V okraju Mariabühl je bilo aretovanih 9 oseb. Nemški nacionalci so hoteli izzvati konflikte, kričali so na udeležence shoda: »Čechische Hunde!« »Slavische Schweine!« itd. Te psovke so rabili tudi nekateri policisti, katerih identičnost se je dognala in katere so danes naznanili policijskemu ravnatelju. V okraju Brigittenau so bile aretirane 3 osebe.

Dunaj, 13. januarja. Deputacija socialnodemokratske stranke je bila danes pri vodji naučnega ministva Kaneri ter ga prosila, da naj stori vse, da Axmannov predlog ne bo dobil cesarske sankcije, ker bi to imelo za državo jako slabe posledice.

»Kranjska hranilnica« v zadregi.

Volosko, 13. januarja. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) »Kranjska hranilnica« je odgovorila vsem dolžnikom v Opatiji posojila dne 12. januarja, češ da rabi denar. Ta odgovor je tu napravila vtisk, kakor da se »Kranjska hranilnica« nahaja v največji stiski.

Hrvatska stranka prava ostane v hrvatsko-srbski koaliciji.

Zagreb, 13. januarja. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Hrvatska stranka prava je izdala tole izjavo: »Ozirom na članke poslanca Zagorac v »Hrvat« proti hrvatsko-srbski koaliciji se je sestal saborski klub hrvatske stranke prava dne 11. in 12. t. m., da zavzame stališče v tem vprašanju. Ker je osrednji klub hrv. stranke prava skupno s saborskim klubom enodušno na sestanku 28. dec. 1908 sklenil, da hrv. stranka prava ostane v hrvatsko-srbski koaliciji ni dvoma, da se je poslanec Zagorac v polemiki proti poslanou Supilu težko pregrešil proti sklepom te konferencie. Saborski klub hrv. stranke prava globoko obžaluje njegove napade na hrvatsko-srbsko koalicijo. Na ta sestanek posl. Zagorac ni prišel, dasi je bil pozvan, marveč je poslal pismeno izjavo, da izstopa iz hrvatske srbske koalicije. Saborski klub hrv. stranke prava sprejema ta istop posl. Zagorac na

manje ter izjavlja, da je s tem Zagorac prenehal biti tudi član saborskega kluba hrv. stranke prava.

Potres.

Palj, 13. januarja. Tu je bilo danes ponoči ob 157 čutiti močan potresni sunk.

Rim, 13. januarja. Iz Benetk, Verone, Bologne, Padove in drugod javljajo o močnih potresnih sunkih, ki so se prigladi danes ponoči. Povsod je zavlada velika panika in ljudje so v silnem strahu bežali na ulice. Zlasti silni potresni sunki so bili v Benetkah.

Vesti iz Srbije.

Belgrad 13. decembra. Nikola Pašić, vodja staroradikalne stranke in Ljuba Stojanović, vodja samostalne stranke, sta pričela pogajanja zaradi rekonstrukcije ministrstva.

Belgrad 13. januarja. Srbska vlada je najela na Angleškem posojila v znesku 30 milijonov frankov, s katerim zneskom pokrije vse stroške vojne potrebščine.

Turčija se pripravlja na vojno.

Belgrad 13. januarja. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Turčija se z vso naglico pripravlja na vojno. Vsak dan pošilja nove čete in nov vojni materijal v Macedonijo na bolgarsko mejo. V Štip je poslala 15 vagonov topov, 2 vagona granat in 200 konj. Največ armade se nahaja v trikotu Carevo selo, Štip in Kumanovo. Parnik »Selamlik« prevaža neprestano vojni materijal iz Carigrada v Solun. Iz Soluna pošiljajo vsak dan topove in puške v Albanijo in Sandžak Novi-pazar.

Minister dr. Milovanović o avstro-turškem sporazumu.

Belgrad 13. januarja. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Vaš dopisnik je govoril o položaju, ki je nastal vsled preobrata o avstro-turških pogajanjih, z ministrom zunanjih del dr. Milovanovićem, ki se je izjavil o položaju takole: »Sporazum med Avstro-Ogrsko in Turško smatramo lahko za dobro znamenje, da je Avstro-Ogrska nastopila pot koncediranja in izpolnjevanja zahtev onih, katerih interesi so vsled aneksije oškodovani. Srbski del bosanskega vprašanja, če je tudi druge narave kot turške zahteve, ni bil v nikakem nasprotju s turškimi zahtevami. Izpolnitev turških zahtev nam daje nove nade, da bodo tudi naše zahteve izpolnjene. Naše stališče ostane popolnoma nespremenjeno. Kakor sem rekel v svojem govoru v narodni skupščini, je bosansko vprašanje srbsko in evropsko vprašanje, a sporazum avstro-turški ne tangira niti prvi niti drugi značaj njegov. Kar se pa tiče vprašanja, da bi Turčija v tem slučaju pravilno razumevala svoje interese in jih v dovoljeni meri varovala, je to v prvi vrsti in predvsem stvar turških merodajnih faktorjev. Mi se vzdržujemo vsake lastne sodbe o tem.«

Vtisk vesti o sporazumu med Avstrijo in Turčijo v Srbiji.

Belgrad, 13. januarja. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Vest, da je veliki vezir odgovoril avstro-ogrskemu poslaniku Pallaviciniju, da turška vlada sprejema ponudbo 54 milijonov kron, ki jih je pripravljena dati Avstro-Ogrski kot odškodnino za aneksijo Bosne, je izzvala tukaj indignacijo, ker ta kupčija nečastna za ustavno Turčijo. Toda onega efekta, ki ga je Avstro-Ogrska pričakovala od sporazuma s Turško, ta vest v Srbiji ni povzročila. Vojno razpoloženje se je sedaj še pojačilo, v kolikor je to sploh mogoče, zakaj bilo je že dosedaj tako veliko, da vlada s težko muko pomirja narod in ga zadržuje od prenatrjenih korakov. Srbska vojna uprava je odgovorila na vest o verjetnosti sporazuma med Avstro-Ogrsko in Turško s novimi velikimi naročili strojnih pušk in konj za artilerijo. Vest o verjetnosti avstro-turškega sporazuma je tu iznenadila, ali ni niti najmanjše deprimirala.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Nadaljevanje včerajšnjih daril: Hribar 15 41 K, Petrovič 8 80 K, Jelitnica 5 04 K, Teršelj 20 09 K, Kobalj, Vrhpolje, 4 87 K, Krečič 2 95 K, Rovani 5 K, Kobalj, Podkraj 1 72 K, Rudolf 6 96 K, skupaj 1 93 65 K, Franjo Poljšak, Siverič 10 K, J. Šturm, Polzela 15 K, Jelka Albert, Kanal 8 21 K, R. Pevec, Moziro 13 K, gostilna Babnik Udmat 55 K, trafika Pirnat, Ljubljana 79 h, Pavel Ogorelec, Konjice 12 K, podružnica Mokronog i. s. iz svojega 3 20 K, nar. žitarnica 7 80 K, skupaj 11 K, M. Obrani, Brezno 9 40 K, Fran. Zajc, Begunje i. s. Avenik 3 72 K, Janča 2 K, skupaj 5 75 kron, Gasperlin, Št. Jurij 9 81 K, Viki Dolenc, Vrhnika 5 84 K, V. Watzak, Šmartno i. s. Haslinger 3 40 K, Knaflič 3 22 K, Primfalk 13 18 K, Mecek 1 81 K, Lajovic 1 81 K, pl. Wurzbach 5 15 K in 3 41 K, F. Lajovic 5 59 K, skup 37 07 K, I. Maselj, Rudolfovo i. s. Štembur 25 80 K, Tuček 25 20 K, Poula 17 K, na Vratih 26 K, kavarna 16 K, skupaj 110 K, gost. Jamnik v Ljubljani 12 14 K, Fran. Jelenc, Brdo i. s. Bevc 9 65, Kompore 7 94 K, skupaj 17 59 K, V. Ogorelec, Škofelja 8 K, Milka Kumelj, Radeč 5 60 K, Jos. Komljanec, Ptuj i. s. Seneković 6 39 K, Mahorič 12 31 K, Kurež 10 K, skupaj 28 70 K, podr. Polzela 5 38 K, Miljana Kregar, Ljubljana i. s. Grad, Šmarje 9 10 K, Habjan 7 20 K, skupaj 16 30 K, R. Miklave pri »Cir.« in Met. Ljubljana 12 83 K, gost. Maček, Ljubljana 9 12 K, J. Zalaznik, Ljubljana 22 34 K, rest. Perles, Ljubljana 4 90 K, gost. Sitar, Udmat 8 22 K, l. Bole, Ljubljana 6 58 K, mož. podr. Trst i. s. kavarna Komercio, 92 22 K, kavarna Balkan 46 87 K, slov. žitarnica 40 93 K, Gorenjec 15 45, rest. Balkan 13 94 K, skupaj 209 41 K, Jos. Kamušič Kožbani 2 01 K, M. Lichtenwaldner, Ruše, Mulej 8 K, Hlebič 6 32 K, Novak 20 K, Ruška koča 41 49 K, skupaj 75 81 K, dr. V. Hudelist, Velikovec i. s. dr. Hudelist 10 K, nar. dom 16 K, skupaj 26 K, Franjo Poljšak, Siverič 10 K, podr. Slovenji gradec 5 K, gost pri Kolovratu Ljublj. 20 K, Mimi Tolazi, Logatec 2 K, Tončka Del Linz, Razdrto 7 14 K, Sebastijan Zablanc, Glinje 17 K, Drag. Česnik, Knežak 15 K, gost. Fatur Zagorje 6 01 K, Fran. Kosmač, Slap 10 K, podr. Siska i. s. Raca 4 30 K, Kankert 1 42 K, Breskvar 5 60 K, Lukežič 2 42 K, Zrinšek 7 K, Mohar 11 60 K, skupaj 32 34 K, trafika Dolenc, Ljubljana 4 46 K, pri »Starem tišlerju«, Ljubljana 7 62 K, hotel Strukelj, Ljubljana 6 K, Mijo Grobete, Boh. Bistrica 4 24 K, podržna. Vransko gost. Turnšek 6 K, gost. Rajko, Hoče 14 K, M. Lončar, Tržič 31 55 K, Leop. Zorc, Javornik i. s. Pokove 6 K, Žvab 2 90 K, Rozman 4 26, Čop 1 84 K, skupaj 15 K, l. Kristanovič, Višnjevnik 14 K, mož. podr. Ribnica i. s. Ignac Mrhar 4 K, pri Miklovih 14 K, skupaj 18 K, gost. Blagaj, Ljubljana 14 K, podr. Vič i. s. Erbežnik 3 20 K, Vrtačnik 1 40 K, Pirnat — 60 K, Oblak — 90 K, Rovšek 2 20 K, skupaj 8 30 K, Lovro Zablanc na Trati pri Glinjah 31 K, M. Pernat, Sv. Lorenec 10 24 K, A. Novak, Senožeč 2 30 K, Fran. Rus, Hrib, 34 26 K, I. Pavšek, Ljubljana 9 K, Fortič dodal 1 K, skupaj 10 K, gost. pri Štefanu, Ljubljana 11 28 K, gost. Čop, Žirovnica 3 K, Mih. Dorninec, Kojško 2 64 K, sam priložil 2 36 K, skupaj 5 K.

stavo. — Gosp. A. Planinc v Boštanju, 1 70 K. — Skupaj 236 80 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Za Trubarjev spomenik: Gospa Roza Janda, soproga c. kr. rudniškega svetnika 5 K. — Živela!

Za žrtve 20. septembra 1908: Slovensko omizje v Kočevju na Silvestrov večer 2 K. — G. Lojzika Kristanova v Št. Vidu nabrala 18 K. — V gostilni »Kemperle« bilo nabranih med fajn fanti 5 41 K. — Skupaj 25 41 K. — Srčna hvala!

Za slovenske visokošolce na Dunaju: G. Roza Janda, soproga c. kr. rudniškega svetnika v Idriji 5 K. — Živela!

Za ponesrečence pri potresu v južni Italiji: G. I. Pogorelec v Sodrski nabral v veseli družbi 25 50 K. — Živel blagi nabiratelj in darovalci!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Nadaljevanje včerajšnjih daril: Hribar 15 41 K, Petrovič 8 80 K, Jelitnica 5 04 K, Teršelj 20 09 K, Kobalj, Vrhpolje, 4 87 K, Krečič 2 95 K, Rovani 5 K, Kobalj, Podkraj 1 72 K, Rudolf 6 96 K, skupaj 1 93 65 K, Franjo Poljšak, Siverič 10 K, J. Šturm, Polzela 15 K, Jelka Albert, Kanal 8 21 K, R. Pevec, Moziro 13 K, gostilna Babnik Udmat 55 K, trafika Pirnat, Ljubljana 79 h, Pavel Ogorelec, Konjice 12 K, podružnica Mokronog i. s. iz svojega 3 20 K, nar. žitarnica 7 80 K, skupaj 11 K, M. Obrani, Brezno 9 40 K, Fran. Zajc, Begunje i. s. Avenik 3 72 K, Janča 2 K, skupaj 5 75 kron, Gasperlin, Št. Jurij 9 81 K, Viki Dolenc, Vrhnika 5 84 K, V. Watzak, Šmartno i. s. Haslinger 3 40 K, Knaflič 3 22 K, Primfalk 13 18 K, Mecek 1 81 K, Lajovic 1 81 K, pl. Wurzbach 5 15 K in 3 41 K, F. Lajovic 5 59 K, skup 37 07 K, I. Maselj, Rudolfovo i. s. Štembur 25 80 K, Tuček 25 20 K, Poula 17 K, na Vratih 26 K, kavarna 16 K, skupaj 110 K, gost. Jamnik v Ljubljani 12 14 K, Fran. Jelenc, Brdo i. s. Bevc 9 65, Kompore 7 94 K, skupaj 17 59 K, V. Ogorelec, Škofelja 8 K, Milka Kumelj, Radeč 5 60 K, Jos. Komljanec, Ptuj i. s. Seneković 6 39 K, Mahorič 12 31 K, Kurež 10 K, skupaj 28 70 K, podr. Polzela 5 38 K, Miljana Kregar, Ljubljana i. s. Grad, Šmarje 9 10 K, Habjan 7 20 K, skupaj 16 30 K, R. Miklave pri »Cir.« in Met. Ljubljana 12 83 K, gost. Maček, Ljubljana 9 12 K, J. Zalaznik, Ljubljana 22 34 K, rest. Perles, Ljubljana 4 90 K, gost. Sitar, Udmat 8 22 K, l. Bole, Ljubljana 6 58 K, mož. podr. Trst i. s. kavarna Komercio, 92 22 K, kavarna Balkan 46 87 K, slov. žitarnica 40 93 K, Gorenjec 15 45, rest. Balkan 13 94 K, skupaj 209 41 K, Jos. Kamušič Kožbani 2 01 K, M. Lichtenwaldner, Ruše, Mulej 8 K, Hlebič 6 32 K, Novak 20 K, Ruška koča 41 49 K, skupaj 75 81 K, dr. V. Hudelist, Velikovec i. s. dr. Hudelist 10 K, nar. dom 16 K, skupaj 26 K, Franjo Poljšak, Siverič 10 K, podr. Slovenji gradec 5 K, gost pri Kolovratu Ljublj. 20 K, Mimi Tolazi, Logatec 2 K, Tončka Del Linz, Razdrto 7 14 K, Sebastijan Zablanc, Glinje 17 K, Drag. Česnik, Knežak 15 K, gost. Fatur Zagorje 6 01 K, Fran. Kosmač, Slap 10 K, podr. Siska i. s. Raca 4 30 K, Kankert 1 42 K, Breskvar 5 60 K, Lukežič 2 42 K, Zrinšek 7 K, Mohar 11 60 K, skupaj 32 34 K, trafika Dolenc, Ljubljana 4 46 K, pri »Starem tišlerju«, Ljubljana 7 62 K, hotel Strukelj, Ljubljana 6 K, Mijo Grobete, Boh. Bistrica 4 24 K, podržna. Vransko gost. Turnšek 6 K, gost. Rajko, Hoče 14 K, M. Lončar, Tržič 31 55 K, Leop. Zorc, Javornik i. s. Pokove 6 K, Žvab 2 90 K, Rozman 4 26, Čop 1 84 K, skupaj 15 K, l. Kristanovič, Višnjevnik 14 K, mož. podr. Ribnica i. s. Ignac Mrhar 4 K, pri Miklovih 14 K, skupaj 18 K, gost. Blagaj, Ljubljana 14 K, podr. Vič i. s. Erbežnik 3 20 K, Vrtačnik 1 40 K, Pirnat — 60 K, Oblak — 90 K, Rovšek 2 20 K, skupaj 8 30 K, Lovro Zablanc na Trati pri Glinjah 31 K, M. Pernat, Sv. Lorenec 10 24 K, A. Novak, Senožeč 2 30 K, Fran. Rus, Hrib, 34 26 K, I. Pavšek, Ljubljana 9 K, Fortič dodal 1 K, skupaj 10 K, gost. pri Štefanu, Ljubljana 11 28 K, gost. Čop, Žirovnica 3 K, Mih. Dorninec, Kojško 2 64 K, sam priložil 2 36 K, skupaj 5 K.

II. prispevki podružnic; Žalec možka 12 K, Gradec, izvenakad. 170 K, Bovec 12 90 K, Vrtojba 6 15 K, Ljutomer 42 80 K, Komen 82 80 K, Stari trg 15 34 K, Gradec, izvenakad. 190 K, Gradec, žen. 105 52 K, Novo mesto možka in ženska 310 K, Ptuj ženska 246 60 K, Cerkljica 115 20 K, Ljubljana 5 K, Ajdovščina možka 200 K, (2. pokroviteljina); Gradec, žen. 20 K, Gorica žen. 200 K, Ljubljana, žen. šentjakobskotrnova 100 K, Vič 200 K, Škofja Loka 28 K, Komen 4 20 K, Ljubljana šentpeterska možka 10 K, Sežana ženska 120 K, Ptuj ženska 24 K, Št. Jurij možka 110 K, Šmarje pri Jelšah 100 K, Gradec izvenak. 7 K, Posavje sedež Tomačev 104 K, Žalec mož. 8 50 K, Ljubljana, možka šentjakobskotrnova 27 26 K, Turjak 104 K, Slovenji gradec 19 20 K, Vransko 17 K, Gornji grad 78 40 K, Idrija, možka 57 70 K in 7 76 K, Kranj možka 73 K, Kranj, ženska 85 K, Ljutomer, 46 54 K, Greta-Rojan 100 K, Idrija ženska 122 K, 70 h, Kranjskagora 53 K, Dovje, ženska 15 K, Jesenice ženska 182 K, Vipava, 306 35 K, Komen 6 K, Moziro 314 K, Bovec 63 40 K, Logatec, ženska 104 K,

Jabred 60 K, Mokronog 200 K, Metlika 60 K in 48 K, Šmarjeta (Koroško) 70 K, h. Šiška 74 40 K, Ptuj 20 K, Ljubljana, prva moška 480 K, Slovenji gradec 12 K, Ljubljana, ženska šestpačkarje 10 K, Škofjaves 45 K, Posavje 48-34 K, Trst pri Sv. Jakobu 265 K, Kobarid moška in ženska 33 40 K, Zagorje moška 100 K, Dobje 111 60 K, Ormož, moška 60 K.

III. Razni prispevki. I. Raktelj, Jemum 5 K, G. Marolt, Ljubljana 1 K, gostje v Košakovi gostilni v Ljubljani 62 K, Blaž Rane, Volsperk 1 K, občina 62 K, 10 K, okrajni odbor Gornjigrad 60 K, I. Preindl, Vel. Nedelja nabral 8-78 K, trdka Lenasi & Grkman, Ljubljana dar 25 K, A. Berginec, Sežana, nabral na banketu 20 K, gost. Pokavce, Javornik 8 60 K, J. Božič, Stope 5 48 K, slo. gledališče v Ljubljani 50 K, M. Gostič, Logatec 2 37 K, občina Idrija 100 K, A. Graul, Ljubljana 2 K, rodoljub v Gor. Šiški 3 K, županstvo v Črnomlju 30 K, A. Mladič, Šmarje 2 40 K, J. Kozlin, v Biljani na banketu 25 50 K, Jos. Dugolin, Škrbine 12 90 K, A. Aškerc, Ljubljana 10 K, A. Gselman, Sv. Martin, nabral 6 05 K, družba na veselici ces. gilebeja v Briginji 3 34 K, Štef. Kalister, Divača 4 K, Iv. Perpar, Tolmin 5 K, J. Savli, Šempas, nabral 15 K, M. Štrukelj, Šempas 4 K, žup. Hotederska 5 K, K. Planinšek, Ljubljana 5 K, M. Gačnik Celje, nabrala 5 50 K, Jos. Gornj. Polenski, nabral med lovc 6 14 K, A. Kozlevčar, Rakek, nabral nar. davka 18 K, L. Roš, Hrastnik, Miklavžovo darilo nabral 24 94 K, F. Podlesnik, Ljubljana 1 K, M. Viher, Ljubljana 1 K, I. Mešiček, Sevnica, nabral 13 30 K, A. Geržek, Cerklje, nabrala 4 10 K, I. Saveli, Šempas, nabral med svati 10 92 K, dr. Klimek, Bizelsko 4 K, krajni šolski svet v Orhku nabral na veselici 6 62 K, volilo A. Hajšek v Slov. Bistrici 8 18 K, A. Mladič, Šmarje 2 K, Nekar iz Idrije (po trdki Schneider & Verovšek 9 46 K, dr. I. Hribar, Ljubljana, kaz. poravnava H. O. 20 K, dr. Janko Babnik, Dunaj 10 K, trgovina A. E. Škaberne, Ljubljana, prispevek od platna 200 K, pokroviteljina 200 K, skupaj 400 K, žup. Miren 50 K, posoj. Ljutomer 20 K, A. P. Sanič, D. lina, nabral na banketu 2 16 1 K, dr. Triller, dr. Novak, Ljubljana, kazen. poravnava P. T. 20 K, P. P. 10 K, trg Središče 50 K, F. Janžekovič, Svečina 2 K, I. Zagar, Dobrova nabral 6 20 K, Marica Kruhar, Kozje, nabrala 5 09 K, Ivan Vrhovnik, Ljubljana, mesto venca na grob t. Legatu 10 K, omizje pri Slobodniku pri sekanju krompirja 2 62 K, Milko Krapež, Ljubljana 2 40 K, L. Jenko, Bovec, nabral 3 K, Fr. Završnik, Št. Peter 4 K, M. Znidaršič, Matenjavas 6 40 K, Hedviga Laznik, Belacerkev 3 K, dr. Fr. Kos, Gorica 10 K, Leop. Reja, Cerklje, nabral med fanti 8 K, žup. Borovnica 25 K, občina Vrhnika 30 K, Bertica Müller, Zagorje, nabrala 6 K in dodala 1 K skupaj 7 K, V. Štrukelj, Medveje 2 K, Jernej Bahovec, Ljubljana, prispevek od peres 50 K, F. Črnogoj, Barje, nabral 12 40 K, K. Kanalc, Prestranek, nabral med volici 3 22 K, žup. Sv. Križ-Cesta 10 K, dr. M. Triller, Radovljica, daroval 1. S. J. 10 K, J. Primožič, Gorica, nabral 5 90 K, cest. odbor, Bovec 50 K, žup. Bovec 30 K, Fr. Kotnik, Verd 20 K, Ana Hren, Ljubljana 100 K, Pepica Repenšek, Brežice, nabrala 14 K in 5 K skupaj 20 K, M. Rodman, Vipava 3 05 K, Franc Majer, Maribor, nabral nar. davka 20 K, Josip Aničič, Zvonec 5 K, Pavlina Marčič, Ljubljana, mesto venca t. Ani Hren 10 K, Neža Pate, Ljubljana, v isti namen 4 K, M. Klobučar, Ljubljana 2 K, slovenski dijak, božično darilo 125 14 K, V. Vrhunc, Ljubljana 1 K, Ant. Turnšek, Rečica 3 K, zbor slov. uradništva v Gornjem gradu 200 K, Makso Jeraj, Rečica 5 K, gđ. Wesner, Ljubljana, zbirko mest. liceja in viš. deklinski šole 38 98 K, rodoljub v Litiji, novoletno darilo 36 62 kron, Matej Sršen, Skarčevina, nabral pri Inglicu 3 K, urar Krapež, Ljubljana, 9 60 K, gojenke mest. liceja 2 K, Makso Zalokar, Ljubljana, prispevek od drož 60 K, omizje obrtnikov pri Križu, Ljubljana 5 K, Fran Šostarič, Maribor, globo 15 K, pevsko društvo Matenjavas 4 K, Franc Hrašovec, Gradec 10 K, I. Perdan, Ljubljana, prispevek od družb. užigalic 500 K, G. Pikel, Postojna, na odhodnici Dimnika 11 20 K, Iv. Murkovič, Malavas, 2 81 K, Fr. Repič, Ajdovščina, dar 10 K, žup. Kožbani 50 K, županstvo 20 K, omizje notarjev 21 K, dr. Danilo Majaron, Ljubljana 200 K, dar Slovencev v Clevelandu po dr. Kokalju 340 K, slovenski „Sokol“ v Clevelandu po dr. Kokalju 25 K, I. Kostevc, Ljubljana 10 K, I. Kittek, Pragersko, nar. davek 26 K, prisp. strel. kluba pri Mačku v Ljubljani 12 K, dr. Zarnik, Ljubljana, mesto razsvetljave 4 K, V. Hafner, Pliberk 4 80 K, vesela družba na Glincah 13 20 K, vesela družba v Bovecu 6 26 K, dr. Horvat, Ptuj, neka kaz. poravnava 20 K, dr. Ant. Žužek, Ormož, nabral na čeb. društvu 6 10 K, dr. Josip Georg, Šmarje 15 K, Janko Premrov, Sarajvo, nabral 3 40 K, Jos. Goljčevšek, Gorica 20 K, Fran Starol, Središče 3 60 K, gost Zalar, Cerklje 3 05 K, L. Luznar, Primskovo, najdenina 5 K, Jos. Mrhar, Dolenjavas 5 K, Litija 40 K, upravništvo „Slov. Naroda“ nabralo v 4. četrtletju 36 76 K 63 h, Zrimšek, Šiška 2 K, Jos. Božič, Jesenice 21 80 K, Fran Voglar, Št. Pavel 2 K, občinski odbor Št.

Jurij 5 K, okr. posojilnica, Krško 3 40 K, M. Keček, Muta 2 K, županstvo Bled 40 K, Anton Potrata, Slap, nabral 5 K, dr. K. Janežič, Voloska 20 K, A. Pirih, Av. 4 44 K, trg. vina Drol, Ljubljana, prispevek 15 K, Al. Zakotnikova, Šiška, nabrala na „Silvestrov večer“ 30 47 K, „Nar. List“ Celje 28 10 K, Jeke Fran, Raka 2 26 K, Iv. Kimovec, Ljubljana, dražbo razgled. pri Lipi 5 32 K.

II. Izkaz darov poslanih Di-jaški kuhinji v Kranju: H. Sattner v Ljubljani 20 K, na slavnostnem večeru Bar. 5 21 10 K, notar Janko Rahne na Brdu 10 K, Fr. Okornovec v Železnikih 3 K, Jos. Boncelj, trgovec istotam 5 K, V. Aljandčič, župnik na Crnicu, Gričar & Mejač v Ljubljani 10 K, J. Pfajfar, župnik v Javorju 10 K, Ant. Treven, trgovec na Jesenicah 10 K, kaz. poravnava Azman-Kozina 10 K, (po dr. Kušarju), županstvo Staraloka 20 K, prof. kolegi za dec. 12 K, meščani za dec. 15 60 K, županstvo Lesce 10 K, Iv. Barle, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani 2 K, županstvo Boh. Bistrica 10 K, ces. svetnik Iv. Murnik v Ljubljani 10 K, Hen. Steska, c. kr. vl. konc. v Kranju 4 K, Pavel pl. del. Negro v Solnogradu 20 K, kaz. zad. Rogelj-Grič 10 K, (po dr. Štempiharju), Robert K. Illmann iz Ljubljane 50 K, (po dr. Kušarju), skupilo za vreo jabolk 3 K, kaz. por. Mali-Traven 15 K, (po dr. Kušarju), župnik M. Koželj v Podbrezjah 15 K, županstvo Bled 20 K, Ant. Graiser iz Šenčurja 10 K, kot odkup od novoletnih voščil, kaz. por. Prestor-Rozman (po dr. Kušarju), A. Schrey na Jesenicah 4 K, meščani za jan. 44 80 K, županstvo Mošnje 20 K, prof. kol. za jan. 9 K, „kranjski rojak“, ki želi biti neimenovan 10 K, in „kranjski lovski klub“ 7 K. Do všteteja 9. jan. t. l. se je plačalo za 5209 kosil po 25 v 1302 25 K in za 5153 večerj po 15 v 772 95 K, torej skupaj 2075 20 K — Ker stroški dijaške kuhinje vedno bolj naraščajo, je bil odbor prisiljen, povišati mesečne prispevke za 1 K in po 1 K zahtevati tudi od tistih dijakov, ki so dobivali doslej hrano brezplačno. Vse mladinojube, korporacije i. t. d. vljudo prosimo, da se pri vsaki priliki spominjajo naše kuhinje in ji blagovolije nakloniti kak dar. Vsak, tudi najmanjši znesek, se hvaležno sprejme. Le s pomočjo izdatnih prispevkov bi bilo omogočeno, da bi se dajala hrana 51 dijakom (skoro šestini dijakov kranjske gimnazije), kakor doslej.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila. Zlasti koristnega kot boleti utešujoča, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1 90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanstven in varnostno znamko in podpis.

Zlata svetilnja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm. čistilo za soho

Seydlin

Izdaje: D. SEYDL

Štirjarska ulica 7.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrova. Natančno in temeljito sem preisk. vašo ustno vodo in vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustni vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnja in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In to je: „Seydlin“.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

zlasti okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I steklenica s navodlom i kremo. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici

Zaloga vseh preizkušnih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dož. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novegrajenega Fran Jožefovega tabli. mesta 19 2

Umrli so v Ljubljani.

8. januarja Marija Haderbolec, železn. uslužbenka, 57 let, Francovo nabrežje — Ivan Jančar, knjigovezov sin, 7 mes., Krakovske ulice 7 — Helena Pipan, zasebnica, 78 let, sv. Petra cesta 25.

Dne 9. januarja. Marija Leyrer, podpolkovnikova soproga, 57 let, Kolodvorske ulice 13 — Dr. Ivan Mrak, c. kr. finančni svetnik, 54 let, Cesarja Jožefa trg 1.

Dne 10. januarja. Marija Smrekar, branjevka, 91 let, Karlovska cesta 7 — Iv. Cijler, železn. mojstra hči, 7 mes. Bohoričeve ulice 12 — Makso Gregorič, železn. mojstra sin, 3 leta, Dovozna cesta 2

Dne 11. januarja. Marija Arh, gostilničarka, 92 let, Pred škofijo 15. — Helena Amon, usmiljenka, 48 let, Radečkova cesta 11. — Cecilija Raktelj, uršulinka, 40 let, Kongresni trg 18.

V deželni bolnici:

Dne 7. januarja. Mihael Škerjanc, zidar, 57 let.

Dne 8. januarja. Valentin Tominc, zasebnik, 9 let. — Alojzij Eržišnik, sprevednik, 44 let.

Dne 9. januarja. Anton Valant, strojevodja v p., 60 let. — Anton Gorjan, trgovčev sin, 9 let.

Dne 10. januarja. Josip Lopatnik, kolar, 48 let.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 13. januarja 1909

Vrsta	za april 1909	za 50 kg K
Pšenica	za april 1909	12 65
Rž	za april 1909	11 71
Koruza	za april 1909	10 05
Oves	za april 1909	7 75

5-1 vin ceneje.

Metereološko poročilo.

12. 9. zv. 7330 — 3 3 sr. svzh. oblačno

13. 7. zj. 7330 — 4 8 sr svzh. del jasno

2. pop. 7327 — 1 5 sl. svzhod. sneg

Srednja včerajšnja temperatura 6 6, norm. 26 Padavina v 24 urah 0 0 mm

Zahvala. 241

Vsem, ki so nam ob nenadni smrti našega nepozabnega

dr. Jvana Mraka

v tako obilni meri izkazali svoje sočutje, izrekamo od vsega srca svoje iskreno zahvalo.

Ljubljana, 12. januarja 1909.

Rodbina Mrakova in Levčeva.

Zahvala. 242

Vsem, ki so nam za dolgotrajne bolezni in ob bridki smrti naše ljubljene sestre, gospod čne

Josipine Krovatove

posestnice

kakorkoli izkazovali sočutje in nam lajšali boleč, kakor tudi mnogobrojni udeležniki gniljivega pogreba blage pokojnice izrekamo tem potom svojo najiskrejšo zahvalo.

Prav posebno pa se zahvaljujemo častiti duhovščini in gasilnemu društvu šentjernejskemu za žalno spremstvo na njeni zadnji poti.

V Št. Jerneju, 13. pros. 1909

Zaljubljeni ostali.

Fijakarska obrt

se zaradi preselitve iz proste roke proda na Rimske cesti št. 19 (Marčanova hiša). Cena po dogovoru. Več istotam. 208-2

Ceno posteljno perje.

Kilogram sivega, puljenega 2 K, polbelega 2 80 K belega 4 K, prima kakor puh mehkega 6 K, veleprima puljenega, najboljšega vrste 8 K. Puh, siv 6 K, bel 10 K, prsni puh 12 K, od 5 kilogramov naprej franko.

Izgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga) pernica, velikost 170x116 cm, z dvema zglavnika, 30x58 cm, zadostno napolnjeno z novim, škričnim in stanovitnim perjem, 16 K, napol puh 20 K, puh 24 K, pernica sama 12, 14, 16 K, zglavniki 3, 3 50, 4 K razpošilje po povzetju, zavoj zastoj od 10 K naprej franko. 3594-16

Maks Berger

eschenitz št. 225, Šumava, Češko.

Neugajajoče se zamenja ali denar vrne. Cenovniki zastoj in franko.

Carmelo Manaó
Trst-Ljubljana
priporoča svojo veliko zalogo
južnega sadja in zelenjave
na drobno in debelo. 231-2
Preprodajalcem znaten popust. Vnanja naročila točno in kulantno. Cene konkurenčne.

Vsak lastnik kmetij naj rabi samo preizkušeno izvirno H-vilako za podko s znamko H

Vedno ostro! Nepravilno stopanje nemogoče! Edino praktično za gladka pota.

Dobri se pri podkrovetih in v trgovinah s železnico.

Posrli! Same originalne H-stali. se izdelujejo iz specialnega jekla; varujejo se ponaredb, nepravilnih in radi manjvrednega materiala in pa-site, kadar kupujete natančno na gore, jo varstveno snemajo, videnjano na vsakem originalnem H-stalu.

Damske jopice iz kožuhoine in s kožuhoivino podložene

70% ceneje.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

To flov Talanda
Ceylon čaj

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani katalog s preko 300 slikami vseh vrst nikljast h, srebrnih in zlatih ur, dalje vseh vrst solidne zlatnine in srebrnine, glasbil jeklenega in usnjatega blaga, kadinskih priprav itd. po izvirnih 3705-26

tvornikih cenah

Nikljasta ura remontoarka	K 3 60
Sistem Roskopf pat. „	4-“
Švicarska izvirna Roskopf pat	5-“
Registr. Adler Roskopf nikljasta remontoarka na stro	7-“
Goldinasta remontoarka s kolešjem „Luna“ in dvojnimi pokrovi	9-“
Srebrna ren ont s kolešjem „Gloria“ odprto	8 40
Srebrna remontoarka z dvojnimi pokrovi	12 50

Srebrna oklopna verižica z obročkom na vzmet, 15 gr teže 2 60

Ruska tulska nikljasta remontoarka s kolešjem „Luna“ K 1 50, ura s kukavico K 8 50, budilnica K 2 90, kuhinjska ura K 3-“ schwarzwaldska ura K 2 50.

Za vsako uro 3 leta pismenega jamstva. — Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Prva tvornica za ure **Ivan Konrad**, c. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 667, Češko.

Vsakovrstne krasne

razglednice

posebno primerne za šaljivo pošto pri različnih društvenih prireditvah

so napredaj

po izredno znižani ceni

v

„Narodni knjigarni“

Jurčičev trg.

Več gospodov

se sprejme na hrano

v Wolfovih ulicah 3, II. nadstr.

Kupijo se lahko

majhne sani

z dvema sedežema, dobro chrnjene, vprežljive za majhne konjiče. Ponudbe pod „sani“ na uprav. „Slov. Naroda“.

237-1

Velika zaloga gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komad plošče od K 1 80 naprej priporoča

FR. P. ZAJEC, urar

2291 Ljubljana, S arl trg 26. 4

J. Zamljen

čevljarski mojster

v Ljubl ani, Kongresni trg št. 13

se priporoča za vsa v svojo stroko spadajoča dela.

Jzdeluje prave gorske in telovadske čevlje.

Gostilna

„Pri Bobenčku“ na Glincah

z novo urejenimi prostori, acetilensko razsvetljavo in lepim vrtom s koncesijo vred se odda zaradi boleznitakoj ali pozneje v najem.

Istotam se odda tudi

prodajalnica, več stanovanj in delavnica.

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 408-47

Razprodam 200 oralov bremen prostega rodovitnega zemljišča

blizu Zagreba enemu ali več kupcem, vsakemu, kolikor želi za ceno 620 K oralo (1600 štirjaških sežnjov) Kupoi dobe poslopja po tem, kolikor oral kupijo. — Plačilni pogoji: 40 K takoj, 160 K pri pogodbi, 120 K do pol leta, za 300 K pa čakam 10 let. Posredovalci dobe nagrado. 197-2

Ponudbe na posestvo Pogančec, pošta Vrbovec na Hrvaškem.

Prva češka tvornica reklamnih trakov

S. Čamperlik,

Praga VIII.

Najcenejše vezanje in najkoristnejša reklama. 4457-7

Ceneje nego motvoz.

Prvi kranjsko-slovanski uglaševalec klavirjev

G. F. Jurásek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 62 a I. nadstropje

uglašuje klavirje, kakor tudi prevzema popravila vseh sistemov klavirjev in preglašuje brezplačno. — Uglašuje tudi „Glasbeni Matiči“.

147-2

„SLAVIJA“

12-5

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 41,335.041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430 97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskenzi slovensko-narodne uprave.

Vsa polnoma dajo:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarno so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

„Sprejema zavarovanja Sloveškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenjski in smrti s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ma po pretoku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička trdnostno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Manjšo trgovino

ali tudi samo lokal želi prevzeti trgovsko izobražena oseba najraje v kakem kraju, kjer so tovarne. Eventualno se prevzame tudi gostilna.

Ponudbe na uprav. "Slovenskega Naroda" pod "trg vina 1909" 202

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri

Ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri popoldne in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Vsake sobote in srede nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne pariške tvornice Pathé Frères.

Kinematograf Pathé

prej „EDISON“

Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Cene prostorov:

I. prostor 60 vin., II. prostor 40 vin.: I. prostor otroci 40 vin., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Vsaki četrtek in soboto

od 3. do 6. ure predstave za učence po znižani ceni. I. prostor 20 vin. II. prostor 10 vin. 240

Gostilna

se odda v najem ali pa pod ugodnimi pogoji tudi prodaja. Hiša je na dobro idejem kraju tik postaje Podrožica na Koroškem. Plača po dogovoru. Več pove lastnik gostilne. Kobenter, št. Jakob v Rožu

Milan Žnideršič

trgovca

Malči Žnideršič rojena Skušek

238

poročena.

Matenja vas

dne 14. januarja 1909

Metlika.

(Namesto vsakega drugega posebnega obvestila.)

Dva gospoda

se sprejemata na dobro hrano.

Ponudbe pod „Hrana“ na uprav. „Slovenskega Naroda“ 189-8

Dobiva se povsod.

2252 30

Modna trgovina

F. JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovske ulice šte. 3.

priloga po najnižji ceni

elegantne klobuke

za dame in otroke

kakor tudi bluze, spodnja krila, predpasnike, pasove, zimsko perilo. itd. itd.

Zunanja naročila točno in vestno.

Dr. Kr. avstrijske

državne železnice.

Izveček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Številka iz Ljubljane jut. žel.

Priloga iz Ljubljane jut. žel.

7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, 1. žel., Žitnjak, z. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

7-07 utraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11-38 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

2-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

9-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico).

Številka iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

9-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

9-30 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Številka ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odobri in priloga so označeni v splošni evropski tabeli.)

Dr. Kr. avstrijske državne železnice v Trstu.

Slovenska tvrdka čevljev

domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg šte. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo v lastni delavnici.

Atelije „Viktor“

fotografski umetni zavod

Beethovenove ulice šte. 7.

Kranjsko društvo za varstvo lova

naznanja, da prevzema

nakup živih jerebic in fazanov

za svoje cenjene člane

in da na zadevna vprašanja daje natančnejša pojasnila.

V Ljubljani, dne 22. decembra 1908.

4823 3

Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnat barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove,

za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(hit) priznane in strokovno preizkušeno najboljši.

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-1

domačega izdelka za židarje

in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Otvoritev nove restavracije

z električno razsvetljavo ob kolodvoru v Trzinu, dne 17. januarja 1909.

Podpisani lastnik si usoja slav. občinstvu vljudno naznaniti, da otvori dne 17. januarja 1909 novo restavracijo.

Točil bode pristna raznovrstna vina ter oddajal okusna gorka in mrzla jedila.

Na razpolago bo tudi nekaj sob za prenočišče.

Za mnogobrojen obisk se vljudno priporoča

L. Aljančič.

Izmed najboljšega najboljša!

Da zadostim tudi najrazvnejšim zahtevam, sem vpeljal vrsto

pražene kave

ki presega v kakovosti, izdatnosti in aromi najboljša.

Ta kava je zmes najizbranejših vrst, najkrajšega proizvoda in nudi čudovito fino, aromatično in oživljajočo pijačo.

Z mlekom mešana tvori dober zajtrk, in podlago k dobri mali južini.

Brez mleka kot „črna“ je prijeten zaključek vsake pojedine ali večerje; ima moč in oživlja.

4608-6

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo

Karel Planinšek

Ljubljana, Dunajska cesta, vogel Sodnijskih ulic.

Največja narodne KONFEKCIJA

za dame, deklice, dečke in novorojenčke

M. Kristofič-Bučar

v Ljubljani, Stari trg št. 28

priporoča

3927-13

krasne BLUE v težki

svili, volni in drugem modnem blagu

najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otročje obleke, kratke oprave, predpasnike, vsevrstno perilo in druga oblačila. Najfinjša otročje kapice, klobučke, plaščke, pariške modro, nogavice, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavrtnice, naramnice, ovratnike, srajce in druga perilo za gospode.

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in točno.

Cene radi male režeje brez konkurence.